

Ds. J. Bogermanschool

Ds. J. Polyanderschool

Schoolgids

Vereniging voor
Christelijk Onderwijs
op **Reformatorische Grondslag**

gevestigd te Dordrecht

VOORWOORD.....	6
1. DE SCHOLEN	7
1.1. NAMEN EN RICHTING	7
1.2. HET BESTUUR.....	11
1.3. BESTUURLIJKE SAMENWERKING	12
1.4. SITUERING VAN DE SCHOLEN	12
2. DE IDENTITEIT VAN DE SCHOLEN	13
2.1. IDENTITEITSPROFIEL	13
2.2. (SCHOOL)VISIE OP HET KIND	20
2.3. DE INHOUD VAN DE IDENTITEIT VOOR DE DAGELIJKE PRAKTIJK	21
2.4. DE OMGANG MET ELKAAR	21
2.5. DE IDENTITEIT EN DE KLEDING	25
2.6. SCHOOLREGELS.....	25
2.7. DE CHRISTELIJKE FEESTDAGEN EN NATIONALE FEESTDAGEN.....	28
2.8. ZENDINGSGELD EN OVERIGE ACTIES.....	28
2.9. DE IDENTITEIT EN DE LEER- EN HULPMIDDELEN	28
2.10. VERZEKEREN	29
3. DE MISSIE EN ORGANISATIE VAN DE SCHOLEN	31
3.1. DE OPDRACHT (OOK WEL MISSIE GENOEMD) VAN DE SCHOLEN	31
3.2. DE ORGANISATIE VAN DE SCHOLEN	31
3.3. DE ACTIVITEITEN VOOR DE KINDEREN	34
3.4. BUITENSCHOOLSE ACTIVITEITEN VOOR DE KINDEREN	37
3.5. SPECIALE VOORZIENINGEN IN HET SCHOOLGEBOUW	37
3.6. ACTIVITEITEN TER VERBETERING VAN HET ONDERWIJS IN DE SCHOOL.....	38

4.	LEERLINGENZORG	39
4.1.	INLEIDING	39
4.2.	DE VOORSCHOOLSE ZORG	39
4.3.	DE OPVANG VAN NIEUWE LEERLINGEN.....	40
4.4.	DE ZORGSTRUCTUUR	41
4.5.	HET VOLGEN VAN DE ONTWIKKELING EN DE LEERVORDERINGEN VAN DE LEERLINGEN .	45
4.6.	HET LEERLINGDOSSIER	46
4.7.	RAPPORTEN EN CONTACTAVONDEN	47
4.8.	DE ONDERWIJSBEHOEFTE VAN KINDEREN.....	48
4.9.	CONTACTEN OVER ZORGLEERLINGEN	51
4.10.	CONTACTEN MET EXTERNEN	53
4.11.	PROFESSIONALISERING OP HET GEBIED VAN LEERLINGENZORG	56
4.12.	DE OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS.....	57
5.	HET PERSONEEL	59
5.1.	DE SAMENSTELLING VAN DE TEAMS	59
6.	DE OUDERS	65
6.1.	BETROKKENHEID VAN OUDERS.....	65
6.2.	OUDERACTIVITEITEN	65
6.3.	OVERIGE CONTACTEN SCHOOL/OUDERS.....	66
6.4.	CONTACTEN MET SCHIPPERSOUDERS (GELDT ALLEEN VOOR DS. J. BOGERMANSCHOOL)	68
6.5.	MEDEZEGGENSCHAP.....	68
6.6.	LIDMAATSCHAP VAN DE VERENIGING	69
6.7.	OUDEERBIJDRAGE	69
6.8.	OVERBLIJVEN.....	69

6.9.	TRAKTEREN.....	70
6.10.	KLACHTEN EN KWALITEIT	70
7.	EXTERNE CONTACTEN VAN DE SCHOLEN	73
7.1.	LOKAAL ONDERWIJSBELEID.....	73
7.2.	VERENIGING VOOR GEREFORMEERD SCHOOLONDERWIJS (VGS)	73
7.3.	ONDERWIJSADVIES DRIESTAR EDUCATIEF	73
7.4.	OPLEIDINGSSCHOLEN	73
7.5.	VOORTGEZET ONDERWIJS.....	74
7.6.	SPECIAAL (BASIS)ONDERWIJS	74
7.7.	SCHOOLFOTOGRAAF	74
7.8.	OVERIGE CONTACTEN	74
8.	VERLOFREGELING	75
8.1.	INLEIDING	75
8.2.	EXTRA VERLOF	75
8.3.	OP VAKANTIE ONDER SCHOOLTIJD	75
8.4.	BELANGRIJKE OMSTANDIGHEDEN	76
8.5.	ONGEORLOOFD VERZUIM.....	77
8.6.	ABSENT EN ZIEKMELDING	79
9.	RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS.....	81
9.1.	RESULTATEN.....	81
9.2.	VERANTWOORDING OPBRENGSTEN	81
9.3.	OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS.....	83
9.4.	KWALITEITSVERBETERING.....	84
9.5.	ONDERWIJSKWALITEIT-SCHOOLLEIDERSREGISTER.....	85
9.6.	ONDERWIJSKUNDIG BELEID VOOR DE PERIODE 2015-2019.....	86

Ds. J. Bogermanschool

Schoolgids

Ds. J. Polyanderschool

5/6

Voorwoord

Ds. J. Bogermanschool

Schoolgids

Ds. J. Polyanderschool

Dordrecht, juli 2018

Voor u ligt de schoolgids van onze beide scholen.

Door middel van deze gids geven we u niet alleen zicht op de uitgangspunten van ons onderwijs, maar ook informatie over de daadwerkelijke inhoud van ons onderwijs met daarnaast relevante gegevens met betrekking tot het totale schoolleven.

De schoolgids wordt jaarlijks bijgewerkt.

De meest recente versie vindt u, aan het begin van het schooljaar, op de website van de school.

Een papieren versie is op de scholen verkrijgbaar.

De overige informatie kunt u vinden op onze schoolgidskalenders.

Aan deze schoolgids kunt u concrete verwachtingen ontleen ten aanzien van wat de scholen principieel voorstaan en wat zij u en uw kinderen praktisch bieden.

Deze schoolgids is tot stand gekomen met medewerking van de verschillende managementteamleden, bestuurs- en personeelsleden.

Het resultaat is tijdens managementteamvergaderingen besproken en vastgesteld.

Het eerste hoofdstuk over ds. J. Bogerman en ds. J. Polyander is van de hand van prof. dr. F.A. van Lieburg. Wij zijn hem daarvoor zeer erkentelijk.

Het is onze hartelijke wens dat deze schoolgids mag meewerken tot een beter zicht op onze scholen.

Moge de Heere bovenal Zelf het gegeven onderwijs zegenen en gebruiken tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk opdat "het zaad Hem zal dienen".

Namens het managementteam,

B.A.D. van der Wulp, algemeen directeur

1.1. NAMEN EN INRICHTING

JOHANNES BOGERMAN EN JOHANNES POLYANDER

Ze zullen elkaar niet eerder hebben ontmoet, toen ze in november 1618 in Dordrecht elkaar begroetten. Johannes was hun beider voornaam, maar hun tongval was geheel verschillend. Bogerman kwam uit Oostfriesland (een regio in Noord-Duitsland, grenzend aan de provincie Groningen) en Polyanders wieg stond in Metz, een stad in Noord-Frankrijk. Wel hadden ze aan dezelfde universiteiten gestudeerd, in Heidelberg en Genève. Misschien hebben ze daar wat herinneringen aan opgehaald. Polyander kon vertellen dat zijn vader Calvinj nog had gekend.

Inmiddels was Bogerman predikant in Leeuwarden en Polyander professor in Leiden. Toen hun wegen elkaar in 1618 in Dordrecht kruisten, was Bogerman 42, terwijl Polyander net de 50 was gepasseerd.

De Friese dominee kwam waarschijnlijk voor het eerst in Nederlands oudste stad, de Leidse hoogleraar allerminst. Twintig jaar had Polyander de Waalse gereformeerde gemeente in Dordrecht gediend!

Ongetwijfeld is hij na aankomst naar oude vrienden gegaan en bezocht hij weer eens de kerk op de hoek van de Visstraat en de Groenmarkt, waar hij zo vaak was voorgegaan.

Het bedehuis, voorheen een gasthuiskapel, staat tegenwoordig leeg.

Wie waren eigenlijk de Waalse gereformeerden? Zij stamden uit de Franssprekende provincies van de vroegere Nederlanden, ofwel het Waalse deel van het huidige België. Toen daar tijdens de Tachtigjarige Oorlog de Calvinisten werden vervolgd, vluchtten velen van hen naar de noordelijke provincies, onder meer naar Zuid-Holland. Daar vonden ze aansluiting bij de 'Nederduitse' gereformeerde kerk.

Omdat ze geen Nederlands verstonden, hielden zij kerkdiensten in hun eigen taal. Van de overheid kregen ze ook de beschikking over eigen kerkgebouwen en over de middelen om een predikant te onderhouden. Afgezien van de taal waren de Waalse gereformeerden geheel eensgeestes met de 'vaderlandse kerk'. Al hadden ze hun eigen psalmen en formulieren, ze onderschreven wel de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Heidelbergse Catechismus.

Ook in Dordrecht was in 1577 zo'n Waalse gemeente ontstaan. In het begin maakte ze een flinke groei door. Niet alleen calvinistische Walen vonden hier een thuis, maar ook vele Hugenoten die uit het rooms-katholieke Frankrijk werden verdreven, traden tot de gemeente toe. De bloei van het kerkelijk leven was bovendien te danken aan de trouwe arbeid van Polyander in de jaren 1591 tot 1611. Hij was nog jong, 23 jaar, toen hij in Dordt beroepen werd, maar ontving al gauw veel waardering vanwege zijn grote Schriftkennis en pastorale gaven. Zijn prediking was niet alleen rechtzinnig van inhoud, maar ook gericht op de praktische vroomheid van de gemeenteleden.

Spoedig raakte Polyander ook betrokken bij het onderwijs in de stad Dordrecht. Niet bij het lager onderwijs voor kinderen, maar bij het middelbaar onderwijs aan jongens die zich voorbereidden op een universitaire opleiding. Eerst werd hij 'opziener' ofwel bestuurslid van de Latijnse School, later verzorgde hij ook zelf onderwijs in de hoogste klas van deze school. Hij gaf les in enkele filosofische vakken, mede ten behoeve van de jongens die theologie wilden gaan studeren.

In 1611 werd Polyander hoogleraar in de theologie aan de universiteit van Leiden. Dat gebeurde in de tijd waarin de Nederlandse kerken sterk verdeeld waren vanwege de twisten tussen de remonstranten en de contra-remonstranten. Polyander stond aan de kant van de Leidse professor Franciscus Gomarus, de tegenstander van de reeds overleden theoloog Jacobus Arminius.

Toen Gomarus in 1611 naar Middelburg vertrok, werd Polyander tot zijn opvolger benoemd. Polyander aanvaardde deze benoeming en vertrok met zijn vrouw en kinderen van Dordrecht naar Leiden.

Dat Polyander deze eer ten deel viel, kwam niet alleen door zijn geleerdheid en rechtzinnigheid. Men wilde hem in deze moeilijke periode ook graag in Leiden hebben vanwege zijn innemende en vrede-lievende persoonlijkheid. In de theologische strijd en kerkelijke spanningen van die dagen probeerde hij zoveel mogelijk een verzoenende houding aan te nemen. 'Vroom en voorzichtig', was zijn lijfspreuk. Dat was Polyander ten voeten uit!

Die houding kwam opnieuw goed van pas, toen hij in 1618 naar Dordrecht toog als afgevaardigde van de Leidse universiteit op de grote nationale synode. In die turbulente tijd, waarin Nederland balanceerde op de rand van een burgeroorlog, moest de synode een einde maken aan de leergeschillen in de kerk ten tijde van het Twaalfjarig Bestand in de oorlog met Spanje. Zou hij hebben gehoopt tot voorzitter te worden gekozen? Dat kon er maar één worden en praktisch alle synodeleden konden bogen op een ruime ervaring. Nadat de Dordtse dominee Balthasar Lydius de vergadering had geopend, viel de eer toe aan Johannes Bogerman.

De gekozen voorzitter had een brede wetenschappelijke bagage, een grote talenkennis en een stalen geheugen. Hij was predikant geweest in Sneek en Enkhuizen, stond al weer 14 jaar in Leeuwarden, en was goed ingevoerd in allerlei kerkelijke zaken waarin zijn advies en bemiddeling werd gevraagd. In het meest actuele probleem van die tijd, de twist met de remonstranten, liet hij zich kennen als een deskundig en standvastig verdediger van de gereformeerde belijdenis. Hij was aanwezig bij de belangrijkste besprekingen tussen predikanten en in 1618, toen ook de politieke tegenstellingen zich toespitsten, preekte hij enkele maanden in de Kloosterkerk in Den Haag, waar Prins Maurits ter kerke ging.

In de 'voorhandelingen' van de synode stelde Bogerman allereerst de noodzaak van een nieuwe Bijbelvertaling aan de orde. Hij hield een krachtig pleidooi voor de vervaardiging van een wetenschappelijk verantwoorde vertaling vanuit de grondtalen van de Schrift. Het besluit werd genomen en diverse geleerden werden aangewezen om de grootse taak op zich te nemen. Bogerman zelf zou zijn bijdrage leveren aan de vertaling van het Oude Testament. Polyander werd aangesteld als een van de 'revisoren'. Van de uiteindelijk in 1637 verschenen Statenbijbel heeft hij de vertaling van het Oude Testament mee helpen verbeteren en vaststellen.

Het belangrijkste agendapunt van de Synode was natuurlijk de leer van de Arminianen. Door de remonstranten werd de behandeling hiervan echter langdurig vertraagd, hetgeen ertoe leidde dat Bogerman ze tenslotte niet zonder emotie de zaal uitstuurde.

Hierna gaf hij met strakke hand leiding aan de beraadslagingen over de Dordtse Leerregels, die door hem op 6 mei 1619 onder grote belangstelling in de Grote Kerk werden voorgelezen. Hierna gingen de buitenlandse gasten van de synode naar huis. De Nederlanders bleven nog bijna twee maanden in Dordrecht voor de 'nahandelingen' over interne kerkelijke aangelegenheden, zoals de kwaliteit van de gereformeerde scholen, de invoering van catechetisch onderwijs aan de jeugd en de bevordering van de catechismusprediking in de kerkdienst op zondagmiddag.

Eind juni 1619 namen ook Bogerman en Polyander afscheid. 'Tot ziens in Leiden', konden ze tegen elkaar zeggen. Want daar, dicht bij de universiteit met haar rijke bibliotheek, zou het grote project van de Bijbelvertaling worden uitgevoerd. Wel duurde het tot 1626 voordat Bogerman daarmee kon beginnen. Het jaar daarvoor werd hij trouwens nog vanuit Leeuwarden naar Den Haag geroepen voor de pastorale begeleiding van de zieke Prins Maurits. Over diens 'christelijk overlijden' heeft hij een lezenswaardig boekje geschreven.

In Leiden fungeerde hij als voorzitter van het groepje geleerde theologen, dat in Leiden aan de Bijbelvertaling werkte. In die jaren zal hij zeker ook met professor Polyander de nodige zakelijke en persoonlijke gesprekken hebben gevoerd. Toen Bogerman in 1636 vrijwel klaar was, werd hij benoemd tot hoogleraar in Franeker. Lang heeft hij als zodanig niet kunnen werken. Hij overleed in 1637 en heeft de aanbidding van de nieuwe bijbel aan de Staten-Generaal niet mogen meemaken. Polyander heeft hem ruimschoots overleefd. Zijn leven stond, tot aan zijn dood in 1646, in het teken van zijn werk aan de Leidse universiteit. Meermalen was hij ten slotte nog voorzitter van de synode van de Waalse kerken in Nederland.

De enige reden waarom we Bogerman en Polyander als duo hebben beschreven, is het feit dat twee scholen in Dordrecht naar hen vernoemd zijn. En ze passen eigenlijk wel goed bij elkaar. Hoewel Bogerman in de herinnering voortleeft als de strenge voorzitter die in een driftbui de remonstranten wegjoeg, stond hij bekend als een vriendelijk en zachtmoedig man, die niet minder 'vroom en voorzichtig' als Polyander werd getypeerd. Niet voor niets waren het vooral hun communicatieve en bestuurlijke vaardigheden waarvan in het kerkelijk leven graag gebruik werd gemaakt. Beiden hebben theologische geschriften nagelaten, maar die zijn niet zo bekend geworden. Een plaats onder de vertrouwde 'oudvaders' van de Nadere Reformatie hebben zij niet verworven. Dankzij hun bijdrage aan de Statenvertaling kunnen we echter nog dagelijks de vruchten plukken van hun geleerdheid.

Alles overziende, mogen we de blijvende betekenis van Bogerman en Polyander in drie punten samenvatten. Ten eerste waren zij eraan gehecht om theologie en vroomheid bij elkaar te houden. Ook in het geloof dienen theorie en praktijk, leer en leven, een eenheid en evenwicht te vormen. Ten tweede waren zij, dwars door allerlei discussies en tegenstellingen heen, uit op het bewaren van de vrede in de kerk en kwamen zij op voor de persoonlijke vrijheid in zaken van minder belang. Tenslotte zetten zij zich in voor het onderwijs, waarin de gereformeerde be-ginselen werden overgedragen aan nieuwe generaties. Zeker om die reden is het waardevol dat de herinnering aan deze erflaters nog voortleeft in de namen van de reformatische basis-scholen in Dordrecht.

1.2. HET BESTUUR

Het bestuur bestaat uit zes personen. Het bestuur stelt zelf de (tegen)kandidaten. Een (nieuw) bestuurslid moet lid zijn van een van de navolgende kerkgenootschappen: de Christelijke Gere-formeerde kerk-Centrum, de Gereformeerde Gemeente, de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland, de Gereformeerde Gemeente in Nederland, de Protestantse Kerk Nederland (wijkgemeente 2 en 7). Alle bestuursleden zijn door de ledenvergadering gekozen. De namen van de leden van het bestuur kunt u vinden op de schoolgidskalender.

Het bestuur behartigt zowel de belangen van de Vereniging, als die van de onder haar verant-woording staande basisscholen, te weten de ds. J. Bogermanschool en de ds. J. Polyander-school. Het is de taak van het schoolbestuur om, in nauwe samenwerking met het manage-mentteam, het personeel, de commissie van toezicht en met advies van de medezeggenschaps-raad, het onderwijs op de scholen goede voortgang te laten hebben. Het bestuur ziet zich aller-eerst geplaatst voor de opdracht dit onderwijs gestalte te geven vanuit Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid. Dit vraagt om uitwerking op alle terreinen van het schoolgebeuren.

Het bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de Vereniging. Veel taken die betrekking heb-ben op het dagelijkse leidinggeven op de beide scholen worden uitgevoerd door de algemeen directeur, die hierbij wordt bijgestaan door een managementteam en een managementassisten-te. Waar nodig en gewenst overleggen het bestuur en de algemeen directeur.

Enkele commissies, zoals de beheerscommissie en de vervoerscommissie functioneren eveneens binnen het geheel van de Vereniging.

De Vereniging kent ook een Commissie van Toezicht. Deze commissie is ontstaan doordat wetgeving de Vereniging hiertoe verplichtte. Deze commissie houdt toezicht op het bestuur en kan indien nodig ingrijpen. Ook de leden van de Commissie van Toezicht worden door de ledenvergadering gekozen. Voor zowel de leden van de Commissie van Toezicht als de bestuursleden zijn functieprofielen opgesteld. De namen van de leden vindt u op de schoolgidskalender.

1.3. BESTUURLIJKE SAMENWERKING

In de regio wordt gestreefd naar bestuurlijke samenwerking in de vorm van een federatie. Er wordt samengewerkt op directieniveau, arbozorg en ICT-niveau. In de overlegsfeer wordt met elkaar gesproken en worden wederzijdse ervaringen uitgewisseld.

De federatie is verdeeld in een aantal clusters. Directieleden van scholen in een zelfde cluster komen bij elkaar op schoolbezoek en onderzoeken en beoordelen dan een bepaald onderdeel van het schoolwerk. De bezoeken, ook wel audits genoemd, vinden plaats in het kader van de kwaliteitszorg van de scholen. Door de inspectie worden deze audits zeer positief beoordeeld.

Ten aanzien van enkele materiële aspecten is verdergaande samenwerking niet uitgesloten. Het is echter niet de bedoeling dat het beleid of beheer van personeel aan het federatieve verband zal worden overgedragen.

1.4. SITUERING VAN DE SCHOLEN

De ds. J. Bogermanschool is gesitueerd in de wijk Land van Valk. Behalve uit deze wijk komen de kinderen ook uit Het Reeland, Centrum, De Staart, Krispijn en Zuidhoven.

De ds. J. Polyanderschool is gesitueerd in de wijk Sterrenburg. Behalve uit deze wijk komen de kinderen ook uit Crabbehof, Dubbeldam, Stadspolders, De Hoven, Wielwijk, Dordtse Hout, Amstelwijck en Wilgenwende.

2.1. IDENTITEITSPROFIEL

In februari 2018 publiceerde de Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk een identiteitsprofiel. Het document beoogt een identiteitsprofiel te beschrijven van de reformatorische school. Inhoudelijk is het document op zijn juridische houdbaarheid getoetst door zowel interne als externe deskundigen.

In de volgende paragrafen staan de verschillende identiteitsaspecten nader omschreven.

Opdracht

Onze school ziet het als zijn opdracht om een bijdrage te leveren aan de opvoeding en vorming van kinderen en jongeren. Het uitgangspunt daarbij is de Bijbel en de daarop gefundeerde belijdenis van de kerk. Het doel daarvan is ze te leren de hun geschonken gaven in te zetten in dienst van God en de naaste, en daarmee van de samenleving, en ze op die manier te vormen tot zelfstandige persoonlijkheden die hun burgerschap verstaan. Deze opdracht vervullen we in afhankelijkheid van de HEERE en in een gemeenschap die mede bestaat uit de ouders, die de eindverantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen dragen, en de kerken die ook aan die vorming bijdragen.

Bijbel

De Bijbel is voor ons het Woord van God en daarmee heilig: wij geloven zonder enige twijfel alles wat daarin staat. Met de Bijbel belijden we de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Ook leert de Bijbel ons dat er onder de hemel geen andere naam onder de mensen is gegeven, door welke wij zalig moeten worden dan de naam van Jezus Christus, Die ons van God tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en tot een volkomen verlossing geschonken is. Het geloof maakt ons Christus en al Zijn weldaden deelachtig, in de weg van wedergeboorte en bekering. Het is de Heilige Geest, Die dat geloof in het hart werkt door de verkondiging van het Evangelie en het sterkt door het gebruik van de sacramenten. Zonder een waar geloof is de mens echter geestelijk dood vanwege misdaden en zonden. Deze Bijbelse boodschap onderwijzen we aan de leerlingen. Wij gebruiken daarvoor de Bijbel in de Statenvertaling.

De belijdenisgeschriften

De kerk der eeuwen heeft haar geloof in belijdenisgeschriften neergelegd. Onze school onderschrijft onvoorwaardelijk de vroegchristelijke belijdenissen (de Apostolische Geloofsbelijdenis

ofwel de Twaalf Artikelen, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius) alsmede de Drie Formulieren van Enigheid (de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels).

Wij onderschrijven deze geschriften volledig omdat zij in alles overeenkomen met de Bijbel. Ze gelden voor ons als de normatieve uitleg van de Bijbel en zijn daarmee mede bepalend voor ons belijden én handelen. Daarin weten we ons verbonden met kerkelijke gemeenten die een zelfde visie hebben op de Bijbel en de belijdenis.

Tien Geboden

Omdat we belijden dat de Bijbel (en de daarop gebaseerde belijdenisgeschriften) zeggenschap heeft over alle terreinen van het leven, ontlenen we daaraan onze waarden en normen. De Tien Geboden vormen voor ons het uitgangspunt.

Naast de functie om ons te ontdekken aan onze zonden en ons tot Christus te brengen, fungeren deze geboden voor degenen die in Christus zijn, als een regel om uit dankbaarheid daarnaar te leven. Tegelijkertijd omvatten deze geboden heilzame regels voor ieder mens en voor de gehele samenleving.

Bij het hanteren van de Tien Geboden op school geldt voor ons het volgende:

- Het leven naar Gods geboden komt tot ons als een nodiging en opdracht; de Bijbelse leer van de verdorvenheid van de mens doet hier niets aan af.
- Gods weerhoudende genade remt de doorwerking van de zonden af; gewetensvorming en opvoeding naar de eis van Gods geboden is in uiterlijke zin dan ook mogelijk.
- Het leven tot Gods eer krijgt ten diepste niet door onze inspanningen gestalte, maar is vrucht van de genade van God in Christus.

Dat de Tien Geboden voor ons het uitgangspunt vormen van onze waarden en normen betekent concreet, per gebod:

1. God heeft recht op aanbidding en verering. Daartoe roept Hij ook op. Het is niet toegestaan een schepsel of het geschapene met God gelijk te stellen of daaraan goddelijke eer toe te kennen.
2. De wijze waarop God gediend moet worden, is door Hem bepaald. Wij hebben niet het recht iets over Hem te zeggen of te denken buiten hetgeen Hij over Zichzelf aan ons heeft geopenbaard. Die openbaring leert ons dat God op geen enkele wijze door ons fysiek mag worden

afgebeeld, omdat wij Hem daarmee in het vlak van de schepselen willen trekken en Hem zo onteren. God vraagt een voortdurend luisteren naar Zijn Woord, anders is het niet mogelijk om Zijn wil te kennen en te gehoorzamen.

3. God vraagt dat met eerbied, ontzag en liefde over Hem wordt gesproken en dat de Bijbel eerbiedig wordt gelezen en ter sprake wordt gebracht. In het lezen, in het zingen en in het gebed dienen wij Gods eer te zoeken. Misbruik van Gods Naam, lichtvaardig gebruik van Bijbelwoorden en alle spreken over God dat niet uit eerbied voortkomt, wijzen we af.
4. De zondag is een bijzondere dag. Christus kwam op aarde om de wet te vervullen. Met Zijn opstanding uit de doden op de eerste dag van de week is de wet vervuld. Daarmee is de zondag ook de vervulling van de sabbat. Op grond van de blijvende opdracht van dit gebod, is het deze dag die in het bijzonder is bestemd voor de dienst van God. Dit houdt in dat wij trouw de samenkomsten van de christelijke gemeente waartoe we behoren, bezoeken. De zondag wordt geëerbiedigd als een geschenk van God om in het bijzonder op die dag naar Zijn Woord te horen en ook om naar lichaam en geest tot rust te komen. De zondag is dan ook als rustdag van de andere dagen onderscheiden. Op grond van het Nieuwe Testament verwerpen wij het houden van de rustdag op de laatste dag van de week.
5. De Bijbel geeft ook richtlijnen ten aanzien van de verhoudingen tussen mensen. Op elk niveau van werken bestaan er gezagsverhoudingen: van bestuur, naar directie, naar overig personeel, naar leerlingen. Gezag is er ons ten goede. Gezag moet dan ook in liefde en binnen de kaders en de grenzen van de Bijbel worden uitgeoefend. Gezagsverhoudingen worden erkend. Dit betekent dat voorschriften en aanwijzingen worden opgevolgd, hetgeen uiteraard het gesprek daarover niet uitsluit.
6. We behoren de medemens lief te hebben als onszelf. Liefde tot de medemens, naar de eis van Gods geboden en het voorbeeld van Christus, dwingt ons ons in te zetten voor het geestelijke en lichamelijke welzijn van de naaste. Wij hebben eerbied voor het leven. Dit komt in ons onderwijs onder andere tot uiting in onze omgang met elkaar en in het bijzonder met de leerlingen. Onze school biedt aan alle betrokkenen een fysiek veilige omgeving, want ieder mens wordt, als schepsel van God, gerespecteerd. Dit betekent dat alle mensen gelijkwaardig zijn en als zodanig wordt behandeld.

7. Seksualiteit heeft in de Bijbel te maken met het vormen van een onverbreekelijke verbintenis in een huwelijk tussen één man en één vrouw, en krijgt in het licht hiervan een plaats. Daarbij zijn de Bijbelse voorschriften bindend voor het seksuele leven. Deze seksuele moraal betekent dat de huwelijksrelatie geëerbiedigd wordt. De medemens wordt met respect (en rein en zuiver) benaderd. Dit sluit seksueel getinte grappen en intimidatie uit. Ook voor losse seksuele contacten is geen ruimte, omdat het monogame huwelijk als de door God gegeven vorm van omgang tussen man en vrouw wordt gezien. God wil dat wij ons lichaam, dat wij van Hem ontvangen hebben, aanvaarden en ook als tempel van de Heilige Geest zuiver en heilig bewaren. Ook in ons uiterlijk laten wij het in de schepping gelegde onderscheid tussen man en vrouw tot uitdrukking komen.
8. We respecteren de eigendommen van de ander, zowel van het personeel, de leerlingen als de instelling. Het nut van onze medemensen moet worden bevorderd en met hen handelen we, zoals we willen dat zij met ons zouden handelen. Het achtste gebod betekent ook dat we als rentmeesters geroepen zijn tot een verantwoord en toegewijd beheer van alles wat God ons in de schepping heeft toevertrouwd.
9. In gesprekken met en over anderen moet zuiverheid worden betracht, zonder te roddelen of een voorstelling van zaken te geven die met de waarheid in strijd is. Wij staan een open en eerlijke communicatie voor. Informatie die als leugen bestempeld moet worden, wordt afgewezen. De eer en het goed gerucht van anderen wordt bevorderd.
10. We behoren in liefde en zuiverheid van intentie het voorgaande in praktijk te brengen. Dat zal onze handel en wandel, ook in de omgang met elkaar, stempelen. Voorkomen moet worden dat zondige begeerten worden opgewekt en dat ze worden opgevolgd. Gezocht wordt het leven en het welzijn van de ander te dienen: persoon, privacy en bezit worden gerespecteerd. Onze begeerte dient uit te gaan naar God; alleen Hij kan onze diepste verlangens vervullen.

Het personeel

Binnen onze school speelt het personeel een cruciale rol. Personeelsleden zijn niet alleen de dragers van de identiteit, maar ook de uitvoerders ervan. Binnen de gemeenschap van school, ouders en kerk is het dan ook van essentieel belang dat de personeelsleden de belijdenis aanvaarden en hun leven in overeenstemming met dit identiteitsprofiel inrichten, zodat zij een goed voorbeeld voor de leerlingen zijn. De leerlingen dienen zich immers met de medeopvoeder te kunnen identificeren. Daarom worden er dus, naast de professionele eisen die aan elk personeelslid gesteld worden, ook voorwaarden gesteld die te herleiden zijn tot de identiteit van onze school (zoals die formeel is vastgelegd in de statuten van

de juridische entiteit waarvan de school uitgaat, de arbeidsovereenkomst en daaruit voortvloeiende documenten). Trouw en loyaliteit aan de identiteit zijn voor de school namelijk essentieel voor de verwezenlijking van zijn opdracht.

Daarbij gaat het ook om de geloofwaardigheid van personeelsleden als dragers van de identiteit van onze school. Vanwege het belang hiervan, is het stellen van deze eisen wezenlijk, legitiem en gerechtvaardigd en kunnen wij niet accepteren dat personeelsleden in woord of daad van de in dit identiteitsprofiel neergelegde uitgangspunten afwijken. Daarom geldt het aanvaarden van het profiel niet alleen bij benoeming, maar ook tijdens het gehele dienstverband. Als een personeelslid zich op enig moment van dit profiel distantieert, heeft dat rechtspositionele gevolgen. Een personeelslid kan dan immers geen geloofwaardige bijdrage meer leveren aan de verwezenlijking van de opdracht van de school.

Het voorgaande geldt overigens niet alleen voor het onderwijzend personeel, maar ook voor het leidinggevend en het onderwijsondersteunend personeel. Er is immers in de opvoedingsgemeenschap slechts een gradueel verschil in mate van ontmoeting met de leerlingen.

Van de opvoedingsgemeenschap maken ook kerken deel uit. Een wezenlijk onderdeel van die gemeenschap is dan ook dat personeelsleden van onze school (belijdend) lidmaat van één van de hierna genoemde kerkelijke denominaties zijn:

- Christelijke Gereformeerde Kerken;
- Gereformeerde Gemeenten;
- Gereformeerde Gemeenten in Nederland;
- Hersteld Hervormde Kerk;
- Protestantse Kerk in Nederland (gemeenten die zich bijzonder verbonden weten met de gereformeerde belijdenisgeschriften);
- (Vrije) Oud Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Het bestuur en de toezichthouders

Dit identiteitsprofiel geldt ook voor leden van het bestuur en voor de toezichthouders. Ook van hen wordt, als leden van de gemeenschap, blijvende instemming met de identiteit van de school gevraagd. Voor hen impliceert dit onder andere goed werkgeverschap.

Het onderwijs

Visie op de mens (en daarmee ook op de leerling)

De mens wordt in de Bijbel getekend als individu én als gemeenschapswezen. Hij is als schepsel in de eerste plaats verantwoordig schuldig aan God. Zijn bestaan is immers geen doel in zichzelf, maar dient gericht te zijn op God. Hij (Adam) is door God zeer goed geschapen. Door de zondeval is de mens echter geneigd God en zijn naaste te haten. Het blijft desondanks voor ieder mens de opdracht om tot Gods eer én tot heil van de naaste te leven. Alleen hartvernieuwende genade werkt de ware liefde tot God en de mens.

Visie op opvoeding en onderwijs

Bij de doop van de (meeste) leerlingen heeft geklonken: *‘zo zal men de jonge kinderen, als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond, dopen; en de ouders zullen gehouden zijn hun kinderen, in het opwassen, hiervan breder te onderwijzen’*. De ouders hebben toen beloofd dat zij hun kind ‘in de leer van de Bijbel en de artikelen van het christelijk geloof naar hun vermogen zullen doen (en helpen) onderwijzen’. Ons onderwijs zoekt hierbij aansluiting en draagt aan de vervulling daarvan bij.

Ons onderwijs beoogt zo een bijdrage te leveren aan de vorming van de leerling tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid om de ontvangen gaven te besteden tot Zijn eer en tot heil van de medemensen in alle levensverbanden (kerk, gezin en maatschappij) waarin God hem plaatst. Het Bijbelse gedachtegoed werkt dan ook door in alle aspecten van het schoolleven en heeft dus bijvoorbeeld ook consequenties voor de visie op wetenschap, kunst, cultuur, seksualiteit en op de samenleving als geheel.

Ons uitgangspunt stempelt ook de visie van de school op, bijvoorbeeld, de schepping. De school belijdt dat God hemel en aarde in zes dagen heeft geschapen. Deze overtuiging verdraagt zich niet met de evolutietheorie, die wij dan ook verwerpen.

Het is vanzelfsprekend dat het voorgaande nauw is verweven met de algemene onderwijsdoelstelling, namelijk het doen verwerven door de leerling van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes met inachtneming van zijn persoonlijke begaafdheid.

Visie op de school

Onze school als leer- en opvoedingsgemeenschap geeft invulling aan zijn opdracht door vanuit de identiteit dienstbaar te zijn aan gezin, kerk en samenleving. Met inachtneming van de eigenheid

Ds. J. Bogermanschool

Schoolgids

Ds. J. Polyanderschool

en ook van de eigen verantwoordelijkheid werken gezin, kerk en school samen om leerlingen te onderwijzen en te vormen. Als “poort naar de maatschappij” stelt de school zich dienend op ten behoeve van het gezin, de kerk en de samenleving.

Het onderwijs is daarmee meer naar buiten gericht dan het gezin (en de kerk). De school biedt voor de leerlingen wél een veilige omgeving waarin zij zich voorbereiden op een Bijbels verantwoorde deelname aan de samenleving. Bij de invulling hiervan speelt de leeftijd van de leerlingen een belangrijke rol.

Het pedagogisch handelen krijgt gestalte door het onderwijs in te richten naar de norm van de Bijbel, in de context van de huidige samenleving.

Visie op maatschappij en burgerschapsvorming

Onze visie op de maatschappij is te typeren met enerzijds het begrip “participatie” en anderzijds met de aanduiding “distantie” (namelijk vanuit het besef dat de maatschappij waarin wij leven – net als wijzelf – zondig en tijdelijk is). Deze spanningsvolle houding tegenover de samenleving wordt ook aan de leerlingen meegegeven. Zo worden zij voorbereid op het staan in een complexe, pluriforme, seculiere en multiculturele maatschappij.

Onze school leert leerlingen de Bijbel concreet gestalte te geven in een christelijke levenshouding. Leerlingen worden gestimuleerd om niet het eigenbelang als uitgangspunt te nemen, maar zelfstandig en actief verantwoordelijkheid te dragen voor de belangen van de gemeenschap in en buiten de school. Belangrijke aspecten daarbij zijn vreemdelingschap (het leven als burger van twee werelden) en rentmeesterschap.

Onze verwachting en de toekomst

Allen die Christus en al Zijn weldaden door een waar geloof aannemen, verwachten het eeuwige leven. Dat wil zeggen dat zij na dit leven volkomen zaligheid zullen bezitten, die geen oog heeft gezien, geen oor gehoord en in het hart van geen mens is opgeklommen, om zo God daarin eeuwig te prijzen. Hiertoe worden de leerlingen opgeroepen. Er is echter ook een keerzijde, namelijk voor hen die niet in Christus zijn en zich niet bekeren, wacht de eeuwige rampzaligheid. Dit wordt voor de leerlingen niet verzwegen. Ons onderwijs wordt door deze beide realiteiten gestempeld.

Onze school weet zich geroepen om aan zijn opdracht vorm en inhoud te geven. We doen dat vanuit het besef en met de belijdenis: “Zo is dan noch hij, die plant, iets, noch hij, die nat maakt, maar God, Die de wasdom geeft”!

2.2. (SCHOOL)VISIE OP HET KIND

We werken samen voor de kinderen. Daar ligt onze betrokkenheid en daar gaan we voor. Voor beide scholen geldt: We willen dat onze kinderen goede prestaties leveren, dat ze zich welbevinden en zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en christelijke burgers.

Welke **school(omgeving)** hebben onze kinderen daarvoor nodig?

Onze kinderen hebben een school(omgeving) nodig:

1. waar vanuit onze missie (zie 3.1) gewerkt wordt
2. waar een haalbaar, gedegen en compleet (leerstof)programma is vastgesteld
3. waarin haalbare doelen gesteld worden vanuit hoge verwachtingen van onze leerlingen
4. waarin effectieve en constructieve feedback gegeven wordt
5. die veilig, ordelijk, stimulerend en uitdagend is
6. waarin collegialiteit én professionaliteit is
7. waarin een heldere communicatie met en een merkbare betrokkenheid van allen die bij de school betrokken zijn

Kortom, waar gewerkt wordt vanuit de kernwaarden:
eerlijkheid, vertrouwen, betrokkenheid,
verantwoordelijkheid en respect.

Welke **klassenomgeving** hebben onze kinderen daarvoor nodig?

Onze kinderen hebben een klassenomgeving nodig, waarin de leerkracht zorgt voor:

1. een didactische aanpak die afgestemd is op de onderwijsbehoeften van onze kinderen.
2. een pedagogische benadering die aansluit op de stimulerende en belemmerende factoren van onze kinderen.
3. een ordelijke, taakgerichte en uitdagende werksfeer.
4. een goed klassenmanagement.
5. een ordelijke en stimulerende leeromgeving.
6. een christelijke onderwijs- en opvoedingssituatie vanuit onze vijf kernwaarden samen met ouder(s)/ verzorger(s) van onze kinderen.

2.3. DE INHOUD VAN DE IDENTITEIT VOOR DE DAGELIJKSE PRAKTIJK

De Bijbel geeft ons niet alleen de richting aan voor ons denken en doen, maar bepaalt ook de koers daarvan. Dit gebeurt niet alleen bij de vertellingen uit de Bijbel en het leren van de psalmen en Heidelbergse Catechismus/Kort Begrip, maar heeft betrekking op de hele schoolsituatie.

Elke morgen volgt na het zingen van een aantal psalmen en het gebed, de Bijbelles. Daarin staat de vertelling centraal. Wanneer de kinderen zelf kunnen lezen, wordt ook het Bijbelles geïllustreerd.

In de groepen 1 t/m 6 wordt iedere week een psalmvers, geestelijk lied en/of Bijbeltekst geleerd.

De groepen 7 en 8 leren iedere week een vraag en antwoord van de Heidelbergse Catechismus of het Kort Begrip.

Alle groepen verwerken tevens de vertelde geschiedenissen. Hoe hoger de groep is des te meer zal de nadruk komen te liggen op het kennen van de geschiedenissen.

2.4. DE ONGANG MET ELKAAR

In de Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 104 lezen we: “Dat de kinderen alle eer, liefde en trouw verschuldigd zijn”. Dat moet hen thuis geleerd worden en wij willen hen dat ook op school voorhouden.

Wij vragen van de kinderen zich naar elkaar toe te gedragen, zoals ze zelf ook graag behandeld zouden willen worden. Leerkrachten wijzen de kinderen er op dat dat niet alleen is uit burgerlijk fatsoen, maar vooral omdat de Heere dat in Zijn Woord van ons vraagt.

Wanneer uw kind het slachtoffer wordt van pestgedrag verzoeken wij u daarover zo spoedig mogelijk met ons contact op te nemen. Wij proberen dan een bevredigende oplossing te zoeken, waarbij een driesporenbeleid wordt gevoerd. Er worden afspraken gemaakt met het kind dat plaagt, het kind dat geplaagd wordt en ook worden de ouders daarbij betrokken. Op de scholen is een pestprotocol aanwezig.

Dit pestprotocol is in te zien op de website of kan op aanvraag toegestuurd worden.

Terwijl de fundamenteën van het gezag binnen de maatschappij afbrokkelen, vragen wij van de kinderen gehoorzaamheid.

De taal die de kinderen spreken, mag geen taal zijn die in tegenspraak is met de Heilige Schrift.

Het brutaal en ongehoorzaam zijn, het opzettelijk negeren van de voor de kinderen bekende regels, moet een gezamenlijke zorg zijn.

Het is nodig dit ook voortdurend met onze kinderen naar aanleiding van concrete voorvallen te bespreken.

Daarvoor hebben we met elkaar vijf waarden benoemd tot kernwaarden van de beide scholen: eerlijkheid, vertrouwen, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en respect.

We gebruiken de kernwaarden om aan de kinderen duidelijk te maken waar we voor staan.

Alle kernwaarden zijn uitgewerkt in verschillende uitspraken, die gelden voor allen die bij de school betrokken zijn.

Om het voor de kinderen zo concreet mogelijk te maken, hebben we daarnaast een poging gedaan om de wij – uitspraken te vangen in enkele voorbeelden uit het dagelijks leven.

De kernwaarden worden in de school zichtbaar in een metafoor. Er is gekozen voor de metafoor van de regenboog. De kleuren van de regenboog sluiten zoveel mogelijk aan bij de kernwaarde die bij de kleur genoemd wordt, bijvoorbeeld groen wordt gecombineerd met eerlijkheid.

De kernwaarden (in de vorm van een regenboog) hangen in de Bogermanschool op verschillende plaatsen in de school, op posters en een schilderij.

Op de Polyanderschool is in elk lokaal en in de gemeenschapsruimte de regenboog met kernwaarden op de muur aangebracht.

Ouders/verzorgers van nieuwe leerlingen ontvangen bij de start van hun kind(eren) op een van beide scholen een kaart met daarop de kernwaarden.

De leerkrachten geven aandacht aan de kernwaarden op vaste momenten, zoals bij de lessen sociale vaardigheden en burgerschap, maar ook op momenten tussendoor, wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft.

Eerlijkheid	Komt tot uiting in:
Wij zijn betrouwbaar	Wij vertellen hoe dingen echt gebeurd zijn.
Wij doen wat we zeggen en wij zeggen wat wij doen	Wij houden ons aan de regels (van een spel).
Wij staan voor wie wij zijn	Wij laten merken dat we volgens de Bijbel willen leven.
Wij mogen over onze fouten praten	Wij zeggen het eerlijk wanneer we per ongeluk of expres iets gedaan hebben.
Wij zijn duidelijk over wat we van elkaar mogen verwachten	Wij vertellen wat er gedaan moet worden en wij houden ons daar ook aan.

Vertrouwen	Komt tot uiting in:
Wij stellen ons vertrouwen op God	Wij bidden om de zegen en de hulp van de HEERE aan het begin van elke dag.
Wij hebben vertrouwen in elkaar en in onszelf	Wij vragen toestemming om elkaars spullen te mogen gebruiken en brengen die in dezelfde staat weer terug.
Wij gaan vertrouwelijk om met wat ons wordt toevertrouwd	Wij gaan voorzichtig om met persoonlijke zaken. Die vertellen wij niet ongevraagd tegen anderen.

Betrokkenheid	Komt tot uiting in:
Wij luisteren met aandacht naar elkaar	Wij hebben een actieve luisterhouding. Wij praten ruzies uit.
Wij stellen elkaar als kinderen, ouders en personeel op de hoogte van belangrijke informatie We geven elkaar feedback en complimenten	Wij hebben in de klas een ideeënbus waarin ideeën, vragen complimenten of andere dingen waar je mee zit in gestopt mogen worden.
Wij zijn bereid om elkaar te helpen	Wij durven het voor elkaar op te nemen.

Verantwoordelijkheid	Komt tot uiting in:
Wij zijn ons bewust wat God van ons vraagt in Zijn Woord	Wij zijn samen elke dag bezig met het Woord van God.
Wij voeren onze taken naar vermogen uit	Wij tonen berouw en doorzettingsvermogen.
Wij gaan netjes om met onze leef- en werkomgeving	Wij helpen mee om de school opgeruimd en netjes te houden door alles wat we gebruiken ook weer op te ruimen.
Wij zijn aanspreekbaar op ons sociaal gedrag	Wij luisteren naar een waarschuwing en we doen ons best om het de volgende keer anders te doen. Wij nodigen elkaar uit om samen te spelen of een feestje te vieren.

Respect	Komt tot uiting in:
Wij gehoorzamen degenen die over ons gesteld zijn.	Wij hebben geen weerwoord.
Wij hebben eerbied voor de Schepper en Zijn Woord	Wij zijn eerbiedig als we bezig zijn met de dingen van de HEERE.
Wij benaderen elkaar uit een respect- en liefdevolle houding	Wij zeggen dingen tegen elkaar op een aardige manier.
Wij gaan met elkaar om zoals wij willen dat een ander met ons omgaat	Wij zorgen goed voor elkaar.

2.5. DE IDENTITEIT EN DE KLEDING

Het eigen karakter van de school moet ook tot uitdrukking komen in de kleding die de kinderen dragen. Dit geldt ook voor ouders, wanneer zij op enigerlei wijze met de school in aanraking komen. Dit moet voor ons een gezamenlijke zorg zijn. Elk individualisme moet ons in dit opzicht tegenstaan. Bij het noemen van voorbeelden is altijd het gevaar dat niet alles in regels gevat kan worden.

Wij gaan er van uit dat u uw kind niet in sportkleding naar school laat gaan. T-shirts met allerlei onverantwoorde teksten en afbeeldingen zijn niet toegestaan. Wij verwachten dat u uw dochter niet in een lange broek, broekrok of korte rok naar school laat gaan.

Van u als ouders/verzorgers verwachten wij eveneens dat u zich houdt aan bovengenoemde gedragscode, zoals dat ook is besproken tijdens de informatieavond en/of het aanmeldingsgesprek.

2.6. SCHOOLREGELS

Ieder kind is op opvoeden aangewezen. In de opvoeding kunnen we niet zonder regelgeving. Onderwijzen en opvoeden gaan ook niet zonder regels en normen. We hebben te maken met zondige mensenkinderen. Het stellen van regels, het straffen en belonen zijn als pedagogische hulpmiddelen onontbeerlijk. Regels zorgen in de opvoedingssituatie tevens voor veiligheid en geborgenheid. Daarnaast leveren regelgeving en gewoontevorming een bijdrage aan een gezond pedagogisch klimaat. Dit komt de effectieve leertijd ten goede. Zonder gewoontes is er geen basis om te leren.

De basis voor de regelgeving wordt op onze scholen gevonden in de Tien Geboden, waarin waarden en normen t.a.v. medeleerlingen en materialen verwoord staan. Zo zijn er vanuit de onveranderlijke geboden van God duidelijke lijnen te trekken naar het (school)leven van alle dag.

We maken dit concreet door met de kinderen regelmatig te spreken over een aantal kernwaarden, die ook gekoppeld zijn aan de kleuren van de regenboog. Groen staat voor eerlijkheid, blauw voor vertrouwen, geel voor betrokkenheid, oranje voor verantwoordelijkheid en rood voor respect en liefdevolle omgang met elkaar. Deze kleuren zijn in ons gebouw ook nadrukkelijk terug te vinden en wijzen ook heen naar het verbond van God.

Waar regels gesteld worden, krijgt ook bestraffing van het overtreden van regels een plaats. We moeten echter wel beseffen, dat de zin van de straf ligt in het nut ervan. Daarnaast zal door waardering van goed gedrag een positieve werking op het geheel uitgaan. Opvoeders fungeren hier ook als identificatiefiguren! Het doorleven, voorleven en doorgeven van regels is daarom ook voor de kinderen zo belangrijk.

Binnen onze scholen gelden de (huis)regels, zoals hieronder verwoord. Ze zijn met de leerlingen doorge-sproken, zodat ze er op aangesproken kunnen worden.

Voor schooltijd

- Je bent een kwartier vóór schooltijd welkom op school.
- Ben je op de fiets, dan breng je die naar de fietsenstalling.
- Je gaat dan het plein op. Zorg ervoor dat de ingang niet versperd wordt.
- Je mag alleen naar binnen, als je toestemming hebt van de pleinwacht.

Naar binnen gaan

- Als de bel gaat, stop je met je spel en ga je rustig naar de ingang.
- Op teken van een leerkracht ga je rustig naar binnen.
- In de gang loop je rustig en maak je geen lawaai.
- Je hangt je jas aan de kapstok.

Na schooltijd

- Als je klassendienst hebt, zorg je er in elk geval voor, dat de banken recht staan en het bord en de vloer schoon zijn.
- Als je geen taak meer hebt op school ga je op tijd naar huis; uiterlijk als de buitenbel gaat, zodat ze thuis niet nodeloos ongerust worden. Als het nodig is, wordt er naar huis gebeld.
- Wachten op anderen doe je buiten.
- Het is een fijne dag, als het werk goed en met plezier gedaan is en als alle kinderen op tijd en zonder extra werk naar huis gaan.

Gebruik van mobiele telefoons

- Mobiele telefoons zijn onder schooltijd uit en worden alleen na toestemming gebruikt om te bellen en te sms-en.
- Bij overtreding van deze regel wordt de telefoon een dag in beslag genomen en contact opgenomen met thuis. De groepsleerkracht registreert dit. Elke volgende keer komt er een dag bij.

- In de pauzes mogen mobiele telefoons niet mee naar buiten worden genomen.
- Na schooltijd kan er gebeld worden als het nodig is.
- Het beluisteren van muziek en het maken van foto's met mobiele telefoons zijn niet toegestaan.

In de middagpauze voor de pleinwachtouders

- We vragen u om erop te letten dat u uw pleinwachtbeurt niet vergeet.
- Preventief pleinwacht lopen is aan te raden; door de kinderen steeds goed te zien, kunnen veel problemen voorkomen worden omdat u de problemen aan ziet komen.
- Kleine problemen dienen kinderen zelf op te lossen. Als kinderen met een groter probleem bij u komen, wordt van u verwacht dat u het serieus neemt, uitzoekt en probeert op te lossen.
- Brutaliteit en ongehoorzaamheid kunnen niet worden getolereerd. U dient hiertegen op te treden. U geeft het door aan de meester of juf en kunt dit ook bespreken met de pleinwacht-leerkracht. Als het nodig is, krijgt de betreffende leerling van zijn/haar leerkracht een brief mee naar huis, zodat ook de ouders op de hoogte worden gesteld en hun kind hierop kunnen aanspreken. Naast deze mogelijkheid kunt u in het logboek 'pleinwacht' uw opmerkingen kwijt over dingen die u graag wilt melden.
- De leerlingen mogen niet van het plein af zonder toestemming van u.
- Kinderen dienen bij het spelen rekening te houden met anderen, met name met de kleinsten.
- Het plein moet netjes worden gehouden. Afval dient in de prullenbakken te worden gegooid.
- In de wintertijd worden er geen sneeuwballen gegooid naar volwassenen en voorbijgangers.

Calamiteiten en extreme weersomstandigheden

- Bij calamiteiten en extreme weersomstandigheden worden de ouders zo spoedig mogelijk per mail op de hoogte gebracht. Het is daarom raadzaam om in zulke gevallen uw mail regelmatig te raadplegen. Ook op de website van de school zal er mededeling gedaan worden van eventuele veranderingen en aanpassingen van lestijden.
- Indien u niet de beschikking heeft over deze communicatiemiddelen verzoeken wij u dit kenbaar te maken aan het managementteam, zodat wij u dan tijdig telefonisch op de hoogte kunnen brengen.

2.7. DE CHRISTELIJKE FEESTDAGEN EN NATIONALE FEESTDAGEN

De Christelijke feestdagen en hun betekenis krijgen op school uitgebreid aandacht. Rond deze dagen worden er psalmen en passende geestelijke liederen gezongen.

Het Kerst- en Paasfeest worden met alle kinderen tegelijk herdacht in een kerk.

Aan nationale feest- en gedenkdagen wordt op gepaste wijze aandacht geschonken.

Rond Koningsdag wordt er een spelletjesdag georganiseerd.

2.8. ZENDINGSGELD EN OVERIGE ACTIES

Gods Woord leert ons ook zorg te dragen voor de hulpbehoevende naaste. Elke maandag halen we daarom geld op voor de zending. De kinderen leren zo al vroeg iets van hun overvloed te geven voor anderen, die het minder hebben dan zij. Om die reden wordt er ook regelmatig een financiële actie gehouden voor een goed doel of voor een onder ons bekende stichting, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse winterhulp voor stichting Kom Over En Help.

Het opgespaarde zendingsgeld wordt overgemaakt naar de stichting Woord en Daad (inclusief adoptie), de zending van de Gereformeerde Gemeenten, de Mbumazending, de Gereformeerde Zendingsbond, de zending van de Christelijke Gereformeerde Kerk en bij toerbeurt naar de Spaans Evangelische Zending en de Bonisazending. In het jaarverslag wordt verslag gedaan waar de verschillende gelden naar zijn overgemaakt.

2.9. DE IDENTITEIT EN DE LEER- EN HULPMIDDELEN

Er wordt geprobeerd de leer- en hulpmiddelen zoveel mogelijk in overeenstemming te doen zijn met de grondslag van de scholen.

Dit houdt onder meer in dat er, indien mogelijk, gewerkt wordt met methoden die in eigen kring ontwikkeld zijn.

Op school wordt gebruik gemaakt van computer en smartboard. Deze hulpmiddelen worden alleen gebruikt met een educatief doel. Het materiaal moet verantwoord zijn in relatie tot de grondslag en het doel van de school. Het wordt daarom ook vooraf door de leerkracht bekeken.

2.10. VERZEKEREN

Het bestuur heeft een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid afgesloten om, indien zich een aansprakelijkheidsstelling en veroordeling in deze voordoet, de grootste risico's af te dekken. Het bestuur geeft hierbij nadrukkelijk aan dat dit niet betekent dat zij afbreuk wenst te doen aan ons aller afhankelijkheid van onze Schepper. Het bestuur heeft gekozen voor een zo minimaal mogelijke vorm van verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid.

Ds. J. Bogermanschool

Schoolgids

Ds. J. Polyanderschool

3.1. DE OPDRACHT (OOK WEL MISSIE GENOEMD) VAN DE SCHOLEN

In vertrouwen bewaren en bouwen

- De opdracht is geformuleerd n.a.v. de woorden die de apostel Paulus aan zijn geestelijke zoon Timotheüs schrijft in 1 Timotheüs 6:20: *"O Timotheüs, bewaar het pand u toebetrouwd, een afkeer hebbende van het ongoddelijk ijdel roepen, en van de tegenstellingen der valselijk genaamde wetenschap."*
- **Vertrouwend bewaren:** nieuwe onderwijsideeën worden geformuleerd en wachten op uitvoering. Van ons wordt gevraagd om hetgeen wat goed is niet weg te doen, maar dat actief te bewaren en het ten goede te laten komen aan de kinderen.
- **Vertrouwend bouwen:** het bewaarde pand moet niet alleen bewaard worden, maar het moet ook uitgebouwd en verder ontwikkeld worden. Het geheel vraagt om een voortdurend verzorgend onderhoud. We stellen aan onszelf de eis en de opdracht om oog en hart te hebben voor de individuele verschillen die er zijn tussen kinderen zowel op cognitief (verstandelijk) als op sociaal-emotioneel gebied.

3.2. DE ORGANISATIE VAN DE SCHOLEN

3.2.1. Peuteropvang

Peuteropvang 'De Peuterhof' is gevestigd in de:

Ds. J. Bogermanschool
 Prof. Waterinklaan 43
 3312 KM Dordrecht
 Tel. 078-6333455
 Email: peuter@vcorg.nl

Ds. J. Polyanderschool
 Atmosfeerstraat 34-38
 3328 GD Dordrecht
 Tel. 078-2000428
 Email: peuterspolyander@vcorg.nl

Groepen Bogermanschool

We werken met 2 groepen waarin peuters tussen de 2 en 4 jaar kunnen spelen. Groep 1 speelt op dinsdag- en donderdagmorgen en groep 2 speelt op maandag- en vrijdagmorgen, tussen 8.45 en 11.45 uur.

In groep 1 is er plaats voor maximaal 16 peuters, in groep 2 kunnen er 15 'wal' peuters spelen en 1 'schippers' peuter. Er zijn altijd 2 gediplomeerde leidsters aanwezig.

Groep Polyanderschool

We werken met 2 groepen waarin peuters tussen de 2 en 4 jaar kunnen spelen. Groep 1 speelt op maandag- en vrijdagmorgen en groep 2 speelt op dinsdag- en donderdagmorgen, tussen 8.45 en 11.45 uur. In beide groepen is plaats voor 16 peuters. Er zijn altijd 2 gediplomeerde leidsters aanwezig.

Dagprogramma

Iedere speelmorgen heeft dezelfde opbouw. Na binnenkomst mogen de peuters vrij spelen met het speelgoed dat klaar staat. Na een poosje ruimen we samen op en gaan we in de kring zitten. Daar begroeten we elkaar en gaan dan bidden, luisteren naar het Bijbelverhaal en zingen. We drinken samen en eten een kaakje of fruit. Daarna spelen we buiten of in het speellokaal. We maken een werkje, doen een taalspeltje, zingen liedjes of lezen een boekje. Aan het eind van de morgen sluiten we af met gebed, waarna de peuters weer worden opgehaald.

Doel

We willen de peuters een veilige speelplek bieden, waar ze samen met leeftijdgenootjes kunnen spelen en ontwikkelen. We bereiden de peuters voor op de basisschool, zodat de overgang naar groep 1 meestal soepel verloopt. We proberen de zelfstandigheid van de peuters te stimuleren. Verder observeren we de peuters, signaleren (taal)achterstanden en proberen daar wat aan te doen, eventueel door extra hulp in te schakelen. Het inschakelen van extra hulp gebeurt altijd in overleg met ouders.

Kosten

Aan het gebruik van de peuteropvang zijn kosten verbonden. De kosten zijn afhankelijk van het inkomen van de ouders.

Informatie

Heeft u vragen dan kunt u via telefoon of e-mail contact met ons opnemen. Ook kunt u tijdens speeltijd altijd even langskomen.

Inschrijven

U kunt zich inschrijven via de website of een formulier ophalen bij de administratie van de school.

3.2.2. Basisscholen

Binnen de scholen wordt gewerkt met het leerstofjaarklassensysteem. Dit wil o.a. zeggen, dat iedere leerling in principe in 8 jaar de basisschool doorloopt. Het onderwijs aan kleuters blijft ons vertrekpunt, waarbij we overigens niet strak willen vasthouden aan kleuterleeftijdsgrenzen. Het is wettelijk geregeld dat kinderen die tot en met 31 december 4 jaar worden en instromen in groep 1, na de zomervakantie meegaan naar groep 2. In de praktijk is echter gebleken dat dit voor veel kinderen die in oktober, november of december geboren zijn niet altijd de beste optie is. Voor deze leerlingen geldt op onze scholen het volgende: de leerlingen mogen op de eerste schooldag na hun vierde verjaardag naar school komen. Ze draaien mee met de leerlingen van groep 1.

Op de helft van het schooljaar worden de 'Leerlijnen jonge kind' ingevuld en de citotoetsen afgenomen. In een gesprek met ouders en school, tijdens de contactavond(en), wordt voor deze leerlingen in mei een definitieve keuze gemaakt voor de groep waar de leerling het volgende jaar het beste op zijn/haar plaats is.

Aangezien het heel belangrijk is om aan te sluiten bij de ontwikkeling van de kleuter, is het onderwijs in groep 1 en 2 onderscheiden van het onderwijs in de overige groepen. Niet de vakken staan centraal, maar alle activiteiten, die bijdragen aan de totale ontwikkeling van het kind. Zo sluiten we aan bij het spelend ontwikkelen en creëren we een geleidelijke overgang naar het meer abstracte leren. Methoden worden veelal gebruikt als ideeënboeken. Het onderwijs in de groepen 1 en 2 is meer thematisch, terwijl de overige groepen meer methodisch te werk gaan. Om dit systematisch op te zetten, is er onder leiding van een medewerker van Driestar educatief gewerkt aan OGO principes (ontwikkeling gericht onderwijs), zonder dit onderwijsconcept in z'n geheel over te nemen.

Het gegeven, dat het ontwikkelingsproces van ieder kind verschillend is, verplicht ons oog te hebben voor de individuele leerling en ons onderwijs, zowel pedagogisch als didactisch, daarop af te stemmen.

Het veronderstelt gedifferentieerd onderwijs, waarbij de lesstof, zoveel als mogelijk is, wordt aangepast aan het niveau van iedere leerling afzonderlijk. Over de zorg aan leerlingen, vooral ook de zorg aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, leest u meer in hoofdstuk 4. Er wordt lesgegeven in jaargroepen. Het is ons beleid om de groepen 3 en 4 in de onderbouw zo klein mogelijk te houden, hoewel we er soms niet aan ontkomen een grotere groep of een combinatiegroep te creëren.

3.3. DE ACTIVITEITEN VOOR DE KINDEREN

3.3.1. De onderbouw

Thematisch onderwijs

In groep 1 en 2 werken we thematisch. In de dagelijkse praktijk worden spontane ideeën van kinderen zo natuurlijk en vanzelfsprekend mogelijk verwerkt in een thema. We kiezen voor thematisch onderwijs, omdat we daarmee het best een brede ontwikkeling van kinderen kunnen stimuleren. Thema's zijn kind-nabij en nodigen uit tot gesprekken. Ze stimuleren sociale contacten, samenspel en samenwerking en reiken veel kennis, zaken en begrippen aan uit de wereld om de kleuters heen. Ze lokken kinderen uit tot het nemen van initiatieven, tot het leren dragen van verantwoordelijkheid, tot het maken van plannen en tot het leren plannen. Thema's geven kinderen op een concrete, omgevingsnabije manier, de gelegenheid allerlei zaken uit de omringende wereld zich eigen te maken, onder woorden te brengen en te gaan begrijpen. De taak, de plaats en de rol van de leerkracht hierin is steeds: stimuleren tot activiteit, stimuleren tot communicatie en ontwikkeling van sociale vaardigheden, stimuleren van de taal-denkontwikkeling. In deze groepen is er ook aandacht voor kinderen met automatiseringsproblemen, die een voorbode kunnen zijn van dyslexie.

Ontwikkelingsgericht

Van grote betekenis vinden wij de vaardigheid van de leerkracht, om in het onderwijs aan te sluiten bij de ontwikkeling van kinderen. Ook bij de verschillen in ontwikkeling tussen kinderen in één groep. Daarvoor is nodig dat de leerkracht zorg draagt voor uitdagend onderwijs en een rijke leeromgeving. Dit biedt mogelijkheden om aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel de kleuter met een ontwikkelingsachterstand als met een ontwikkelingsvoorsprong.

Ontwikkelingsgericht werken houdt ook in dat er in de groep gewerkt wordt rond een thema. De leerlingen mogen materialen meenemen van thuis. Verder is er een themahoek, waarin de kinderen werken, spelen en leren. Via het planbord leren de kinderen aan te geven en te kiezen welk werkje of welke hoek ze willen doen.

Observeren

Observatie van kinderen vormt de basis voor het stimuleren van de ontwikkeling van de kleuters. Observeren is essentieel. Als we geobserveerd hebben wat kinderen kunnen en niet kunnen, kennen en niet weten, kortom hoever ze zijn en waar ze staan in hun ontwikkeling, dan pas hebben we de mogelijkheid om die ontwikkeling te stimuleren, aan te sluiten bij het bereikte ontwikkelingsniveau,

de juiste acties te ondernemen om ervoor te zorgen dat die ontwikkeling voortgaat. Voor het observeren van kinderen maken we gebruik van het programma 'Leerlijnen jonge kind' in het digitale leerlingvolgsysteem Parnassys. Het streven is, steeds een kind zich op zijn eigen niveau te laten ontwikkelen, onder de hoede en zorg van een leidende, stimulerende en begeleidende leerkracht.

Van spelen naar leren

Een ander belangrijk uitgangspunt in ons onderwijs is, dat de ontwikkeling van het kind geleidelijk van meer spel-georiënteerd naar meer leer-georiënteerd verschuift. Met het ouder worden van de kleuter groeit ook zijn behoefte aan leeractiviteiten en aan stimulering van de cognitieve ontwikkeling door gerichte leeractiviteiten.

Zelfstandigheid

Wij hechten grote waarde aan de ontwikkeling van de zelfstandigheid van de kinderen. De kinderen worden daarom ook waar mogelijk uitgenodigd zelf de materialen te pakken. Concentratie en werkhouding zijn belangrijk voor de ontwikkeling tijdens de activiteiten. De leerkracht geeft vooral de zorgleerlingen extra hulp. Wanneer nodig mogen kinderen met elkaar overleggen en aan elkaar hulp bieden tijdens de activiteit. Kinderen zijn op verschillende momenten klaar met hun activiteit.

Hoeken

In de klas zijn een aantal vaste en flexibele hoeken ingericht. Het doel van het inrichten van hoeken is de mogelijkheid bieden tot het gericht ervaren van en het gericht uitdagen tot interesses. De vormgeving en de plaats van de hoeken kunnen wisselen. De hoeken zijn gekoppeld aan het thema, zodat een rijke en uitdagende leeromgeving ontstaat.

Ontwikkeling door spel

In spelsituaties laten kinderen zien waar zij belang aan hechten. Spel is het middel bij uitstek, waardoor kleuters zich op een hele intense manier eigen kunnen maken wat ze ervaren en geleerd hebben tijdens andere activiteiten, bijvoorbeeld leesactiviteiten. Zij geven deze activiteiten dan een plaats in hun spelidee. Dit hangt ook samen met het imitatieaspect van spel; bijvoorbeeld vader/moeder in de huishoek leest de krant, vader of moeder leest de reclameblaadjes, er wordt een boodschappenbriefje opgesteld.

3.3.2. Methoden

Vanaf groep 3 wordt gebruik gemaakt van methodes. Voor wat betreft de basisvaardigheden rekenen en taal wordt gewerkt met methoden, die volledig beantwoorden aan de kerndoelen die het onderwijs stelt, o.a. uitgebreide mogelijkheden tot differentiatie in de groep, zowel voor de zwakkere, als de betere leerling.

3.3.3. Verkeer

In de tweede helft van groep 7 leggen de leerlingen zowel het theoretische als de praktische verkeersproef af van VVN. Bij een positieve uitslag ontvangt de leerling een verkeersdiploma. Samen met ouders is een verkeersplan opgesteld. Verkeer krijgt in alle groepen aandacht, zowel theoretisch als praktisch.

3.3.4. Informatietechnologie

Ook onze scholen spelen in op de snelle ontwikkelingen met betrekking tot de informatietechnologie. In alle groepen worden door middel van educatieve software, al of niet behorend bij een methode, de kinderen vertrouwd gemaakt met computergebruik. Dit kan individueel, maar ook groepsgewijs gebeuren. Voor de groepen 1 en 2 zijn er programma's gericht op de voorbereiding van de basisvaardigheden. Voor de overige groepen zijn er programma's voor bijvoorbeeld rekenen, het oefenen van dicteewoorden en topografie. Daarnaast zijn er nog programma's voor extra leerhulp.

De beide scholen zijn uitgerust met een draadloos netwerk.

3.3.5. Huiswerk-agenda-schooltas-etui

In de groepen 6 t/m 8 wordt een agenda gebruikt, waarin de leerlingen hun huiswerk noteren. Deze agenda wordt door de leerlingen zelf aangeschaft. Het leren van huiswerk is een nuttige zaak. Als voorbereiding op het vervolgonderwijs moeten wij hen leren om hiermee om te gaan. Het is vooral belangrijk dat de kinderen het leren van huiswerk niet uitstellen tot de laatste avond, maar dat ze leren van tevoren aandacht aan hun werk te besteden. Ze moeten leren plannen! Hierin hebt u als ouders een controlerende functie.

Het leren studeren is belangrijk en nuttig als een goede voorbereiding voor het voortgezet onderwijs.

Het is vanaf groep 6 zeer gewenst, dat de leerlingen een stevige rugzak hebben, die voldoende bescherming biedt aan de schoolboeken en schriften. Deze bescherming wordt niet geboden door plastic of linnen tassen.

Het is voor de kinderen vanaf groep 3 ook verplicht een etui met inhoud te hebben. Deze krijgen ze eenmalig van school, inclusief een speciaal voor het basisonderwijs ontworpen vulpen. Wanneer de schoolvulpen stuk gaat, dient men zelf een nieuwe aan te schaffen. Dit kan via school. De prijs bedraagt € 7,50.

3.4. BUITENSCHOOLESE ACTIVITEITEN VOOR DE KINDEREN

Schoolorkest

Er is een schoolorkest opgericht. Kinderen met diverse instrumenten, die enigszins gevorderd zijn, oefenen regelmatig thuis en voor uitvoeringen een aantal keren op school. Tijdens de kerst- en paasviering verleent het schoolorkest haar medewerking.

Schoolreis / excursies / schoolkamp

De groepen 1 en 2 brengen ieder jaar een bezoek aan een (binnen)speeltuin in de omgeving.

De groepen 3 tot en met 7 gaan ieder jaar op schoolreis. Deze reis heeft een educatief karakter. Van tevoren worden kosten en bestemming van de schoolreis aan u bekendgemaakt.

Groep 8 gaat enkele dagen op schoolkamp. De data van de schoolreizen en het schoolkamp vindt u op de schoolgidskalender. Tijdens de kampdagen wordt een educatief programma gevolgd.

Regelmatig vinden ook educatieve excursies plaats, bijvoorbeeld in het kader van natuuronderwijs naar het Natuur- en Milieu-educatief Centrum 'Weizigt', of in het kader van kunstbesouwing naar het Dordrechts Museum of andere musea. Bij de keus en/of uitvoering van deze activiteiten wordt altijd rekening gehouden met onze identiteitskaders.

3.5. SPECIALE VOORZIENINGEN IN HET SCHOOLGEBOUW

Behalve de gewone groepslokalen zijn er in het schoolgebouw verschillende ruimten, die gebruikt worden voor bijzondere doeleinden.

- Het speellokaal: voor bewegingsonderwijs aan de kleuters.
Op de ds. J. Bogermanschool wordt deze ruimte tevens gebruikt als gemeenschapsruimte.
- De handvaardigheidsruimte: hier krijgen de kinderen van groep 5 t/m 8 handvaardigheid en/of textiele werkvormen.
- De gemeenschapsruimte: hier vinden verschillende bijeenkomsten plaats (ds. J. Polyanderschool).

3.6. ACTIVITEITEN TER VERBETERING VAN HET ONDERWIJS IN DE SCHOOL

Het onderwijs is voortdurend in beweging. Ook hiervoor geldt: stilstand is achteruitgang. Naast de lesgevende activiteiten speelt het team, zoveel als mogelijk is, in op de huidige ontwikkeling binnen het onderwijs. Dit gebeurt uiteraard binnen de begrenzing van de identiteit van ons onderwijs.

Het is belangrijk deze onderwijsvernieuwing gestalte te geven vanuit een bepaalde visie op het onderwijs. Door toekomstgericht te denken vanuit deze visie kunnen in de huidige situatie beslissingen worden genomen ten aanzien van het te geven onderwijs.

Een belangrijk aspect hierbij is de keuze van nieuwe methoden. Wil je inspelen op de individuele behoeften van de leerlingen, dan zal je ook methoden moeten kiezen, die hier gestalte aan geven.

De nieuwe methoden spelen in op de verschillen, die er zijn tussen leerlingen in een klassikaal onderwijsstelsel.

Aangezien deze aanpak veel energie en aandacht vergt van de groepsleerkrachten is het zeer wenselijk, dat we ons blijvend zullen verdiepen in klassenmanagement en directe instructie.

Daarnaast blijft, voornamelijk op de hoofdgebieden taal, rekenen en lezen een voortdurende verdieping in de leerlingenzorg noodzakelijk.

4.1. INLEIDING

We streven ernaar om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de onderwijsbehoeften die de leerlingen hebben, zodat het welbevinden zich positief ontwikkelt. Dit betekent dat er in de dagelijkse onderwijspraktijk rekening gehouden wordt met de individuele verschillen die er tussen de leerlingen zijn. Dit betreft met name de leerlingen die cognitieve (verstandelijke) beperkingen hebben, de leerlingen die extra hulp/begeleiding nodig hebben in verband met werkhoudingsproblemen en/of problemen op sociaal-emotioneel gebied, de kinderen met specifieke leerstoornissen (zoals dyslexie) en de kinderen die meer begaafd zijn. Al deze kinderen behoren tot de zorgleerlingen en hebben recht op 'passend onderwijs'. Het doel van Passend onderwijs is om voor zoveel mogelijk kinderen een passend onderwijsarrangement te realiseren binnen de basisschool of binnen het samenwerkingsverband waarvan onze school deel uit maakt, waarbij rekening gehouden wordt met de (specifieke) onderwijsbehoeften van kinderen.

Het zal duidelijk zijn dat dit streven in de dagelijkse onderwijspraktijk beïnvloed wordt door o.a. de groepsgrootte, de samenstelling van de groep (veel of weinig kinderen met specifieke onderwijsbehoeften) en de mogelijkheden voor hulp/begeleiding in en buiten de groep.

De zorgstructuur heeft zowel betrekking op de binnen- als de boven schoolse zorg. Met dit laatste bedoelen we de externe instanties waar we een beroep op kunnen doen, wanneer de binnen schoolse zorg niet toereikend is.

4.2. DE VOORSCHOOLSE ZORG

De meeste leerlingen die instromen in groep 1 hebben daarvoor onze peuterspeelzaal bezocht. Bij de overstap naar groep 1 vindt er schriftelijke rapportage plaats vanuit de peuterspeelzaal, zodat de leerkracht van groep 1 beschikt over relevante informatie vanuit de peuterspeelzaal.

Een aparte groep kinderen op de ds. J. Bogermanschool is die van de schipperskinderen. Zij bezoeken de school doorgaans vanaf groep 3 vanwege de vrijstelling van de verplichting tot schoolbezoek tot hun zevende jaar. Om deze toekomstige leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op de start in groep 3 worden de ouders van deze kinderen begeleid door middel van leerstofpakketten van de LOVK (Landelijk Onderwijs aan Varende Kinderen),

waar ze tot die tijd zijn ingeschreven. Ook is er een leerkracht voor varende kleuters, die hen als mentor volgt en begeleidt. Zij voert ook overleg met onze school over schipperskleuters die onze school incidenteel bezoeken. Ook mogen varende peuters de peuterspeelzaal bezoeken.

4.3. DE OPVANG VAN NIEUWE LEERLINGEN

In februari wordt de jaarlijkse informatieavond voor ouders van nieuwe leerlingen gehouden. Deze avond wordt aangekondigd op de website en in de verschillende plaatselijke kerkbodes. Op deze avond worden nieuwe ouders in de gelegenheid gesteld om kennis te maken met de school. Door het bestuur en het managementteam wordt voorlichting gegeven over de school, zowel over de zaken met betrekking tot de identiteit van de school, als over het onderwijs zelf.

Ouders die al één of meer kinderen op school hebben, kunnen na aankondiging in de nieuwsbrief, een aanmeldingsformulier op school aanvragen/ophalen. U kunt dit formulier ook vinden op de website bij 'Formulieren'. U krijgt een mail van school, nadat uw kind is ingeschreven.

Ongeveer een maand voordat een kind bij ons op school komt in groep 1, ontvangen de ouders een oudervragenlijst en andere relevante informatie. De vragenlijst is bedoeld om informatie te verzamelen over de voorschoolse periode. Het is de bedoeling dat deze lijst op de eerste schooldag ingeleverd wordt. U kunt deze lijst ook vinden op de website. Verder ontvangen de leerlingen een fotoboekje van de school om zo alvast een beetje te kunnen 'wennen'. Nieuwe kleuters worden in de weken voordat ze definitief naar school komen één of twee dagdelen voor kennismaking op school uitgenodigd.

Enige tijd voordat een kind op school verwacht wordt, ontvangen de ouders een bericht over de dag en het tijdstip waarop hun kind mag komen.

Kinderen, die vier jaar worden, mogen op de eerste schooldag na hun verjaardag op school komen.

4.4. DE ZORGSTRUCTUUR

De leerlingenzorg krijgt vorm binnen een structuur waarin groepsbesprekingen, leerlingenbesprekingen en overlegmomenten met externe deskundigen elkaar in een vaste volgorde afwisselen. Binnen die structuur is de leerkracht de eerstverantwoordelijke voor de zorg in de groep. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de begeleiding van de zorg op groeps-, school- en bovenschools niveau. De bedoeling hiervan is dat de leerlingenzorg op een zorgvuldige manier plaatsvindt en voor de betreffende leerlingen gewaarborgd blijft.

Binnen de zorgstructuur zijn verschillende niveaus te onderscheiden :

- A. De zorg op groepsniveau.
- B. De zorg op schoolniveau.
- C. De zorg op bovenschools niveau.

A. De zorg op groepsniveau

De leerkracht is de eerstverantwoordelijke voor het volgen van de ontwikkeling en de leervorderingen van de leerlingen. Dit houdt in dat de leerkracht problemen tijdig signaleert door de leervorderingen systematisch te volgen en door het gedrag en de werkhouding te observeren. Tijdens de periodieke groeps- en leerlingenbespreking vindt er overleg plaats met de intern begeleider. Tijdens dit overleg worden het pedagogische klimaat in de groep en de leervorderingen en het welbevinden van de individuele kinderen besproken. Dit gebeurt aan de hand van observatiegegevens van de leerkracht en de toetsresultaten. Wanneer er afspraken gemaakt worden over hulp/begeleiding in of buiten de groep, dan is de leerkracht verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Tijdens dit overleg wordt er ook besproken voor welke leerlingen hulp van buiten de school noodzakelijk is.

De leerkracht onderhoudt de contacten met de ouders over de zorgleerlingen. Wanneer er meerdere leerkrachten in een groep werken dan is er één leerkracht die de leerlingenzorg in de groep coördineert of worden er afspraken gemaakt over de aanwezigheid bij gesprekken en contacten met externen. Dit betekent dat die leerkracht bij de groepsbespreking aanwezig is en de contacten over zorgleerlingen met de ouders onderhoudt. Wanneer contact met externe instanties nodig is, dan wordt dit verzorgd door de intern begeleider.

De zorg op groepsniveau krijgt vorm via handelingsgericht werken. Dit is de manier waarop we gestalte willen proberen te geven aan een passend onderwijsaanbod voor alle kinderen. Dit houdt in dat alle leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen op basis van hun mogelijkheden en talenten. De leerkrachten stemmen het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze werken handelingsgericht en gaan planmatig om met verschillen in onderwijsbehoeften tussen kinderen. De insteek daarbij is dat er wordt gewerkt met groepsplannen. Daarbij is de leerkracht de spil waar alles om draait, omdat hij/zij het grootste aandeel levert in het geven van onderwijs aan de kinderen.

De werkwijze die bij handelingsgericht werken gehanteerd wordt, is de zogenaamde 1-zorgroute. Dat houdt in dat alle leerkrachten in een cyclisch proces steeds op dezelfde manier vormgeven aan het handelingsgericht werken. Die cyclus heeft steeds 4 stappen.

De eerste stap is het waarnemen van wat de kinderen presteren en nodig hebben. Dat gebeurt door observaties, het volgen van het dagelijkse werk, het afnemen van toetsen van de methodes en van niet-methodegebonden toetsen. Dit laatste doen wij vooral met Citotoetsen. De gegevens worden vastgelegd in groepsoverzichten die stimulerende factoren, belemmerende factoren en onderwijsbehoeften in kaart brengen. Tijdens het verzamelen van de gegevens worden de leerlingen gesignaleerd die specifieke onderwijsbehoeften hebben.

De tweede stap in de cyclus is dat we proberen de kinderen en hun resultaten zo goed mogelijk te begrijpen, zodat we beter kunnen inspelen op hun onderwijsbehoeften. We doen dit door de gegevens uit het groepsoverzicht te bespreken tijdens groepsbesprekingen en gesprekken te voeren met de kinderen, hun ouders en eventueel ook met deskundigen.

De derde stap is dat er een planning gemaakt wordt van het onderwijs dat in de komende tijd moet worden gegeven. Daarbij wordt gekeken welke leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften bepaalde leerstof op dezelfde manier kunnen doornemen en oefenen. Op deze manier profiteren meerdere leerlingen tegelijk van hetzelfde onderwijsaanbod en wordt voorkomen dat we teveel met individuele kinderen bezig zijn. Dit laatste zal zeker blijven gebeuren, maar mag niet de grootste hoeveelheid onderwijstijd in beslag nemen. De gemaakte afspraken worden in een notitie beschreven, die als groepsplan wordt gebruikt.

De vierde stap is dan het uitvoeren van het groepsplan. Leerkracht en leerlingen werken een nieuwe hoeveelheid leerstof door in een periode van ongeveer 10 tot 12 weken.

Deze wordt afgesloten met een nieuwe ronde van toetsen, waarna stap één van de cyclus van handelingsgericht werken weer begint. We doorlopen deze cyclus drie keer in één cursusjaar. De eerste keer ligt de nadruk op het sociaal-emotionele functioneren van de groep en de tweede en derde keer op de resultaten van de leerstof. Tussen die momenten zijn er leerlingbesprekingen gepland, waarin individuele (zorg) leerlingen worden besproken en geëvalueerd.

De cyclus van handelingsgericht werken hebben we vast gelegd op de zorgkaart. Daarmee is de continuïteit van de zorg gewaarborgd.

B. De zorg op schoolniveau

Passend onderwijs moet aansluiten op de onderwijsbehoeften van het kind. Omdat individuele scholen dit niet alleen kunnen bieden, zijn alle scholen aangesloten bij een samenwerkingsverband. Onze school is aangesloten bij het landelijke samenwerkingsverband Berséba voor reformatische basisscholen en speciale scholen.

Niet alleen alle reformatische scholen in Nederland zijn hierbij aangesloten, maar ook de reformatische scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs. Dit landelijk samenwerkingsverband is opgesplitst in vier regio's. Onze school ligt in de regio Randstad.

Een kernbegrip bij passend onderwijs is 'zorgplicht'. Zorgplicht betekent dat de school samen met de ouders onderzoekt of de basisschool aan een leerling de passende ondersteuning kan bieden. Als blijkt dat dit niet mogelijk is, heeft de school de opdracht om met de ouders een (passende) plaats elders in het (speciaal) onderwijs te zoeken.

Iedere school heeft een centrale rol in het tegemoetkomen aan de ontwikkelbehoeften van kinderen. Elke school heeft daarom een *schoolondersteuningsprofiel (SOP)* geschreven. Wij hebben dit opgenomen in hoofdstuk 4 van deze schoolgids. In dit profiel is te lezen op welke wijze we de begeleiding aan leerlingen vormgeven en welke mogelijkheden voor extra ondersteuning onze school heeft. Bij het realiseren van de gewenste ondersteuning werkt de school vanuit de uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW). We kijken dan niet alleen naar wat het kind heeft, maar in de eerste plaats naar wat het nodig heeft. Bij HGW is de samenwerking en afstemming met ouders en andere deskundigen een belangrijk aandachtspunt.

In de meeste gevallen kan de ondersteuning door onze school zelf georganiseerd en gegeven worden. De leerkracht is als eerste verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen. Als hij/zij er zelf niet uitkomt, zal advies gevraagd worden aan collega's, de intern begeleider of andere specialisten binnen de school.

De *intern begeleider* is de centrale persoon die alle zaken met betrekking tot de leerlingenzorg in de school aanstuurt. Taken die hierbij behoren zijn o.a. het houden van groeps- en leerlingenbesprekingen, het evalueren en bespreken van opbrengsten, het houden van oudergesprekken, het organiseren en leiden van bouwvergaderingen en het leiden van de overdrachtsbesprekingen aan het einde van het schooljaar.

C. De zorg op bovenschools niveau

Onze school heeft een *Ondersteunings Team (OT)*. Het volledige OT bestaat uit de intern begeleiders, de orthopedagoog van Driestar educatief, de Ouder Kind-coach en de jeugdarts van Careyn. Bij elke hulpvraag over een kind worden alleen die leden geraadpleegd, die voor het beantwoorden van de vraag nodig zijn. Als de situatie rondom een leerling daar aanleiding toe geeft, zal de leerling in het OT besproken worden. In het OT wordt in samenspraak met de ouders bepaald welke ondersteuning een leerling nodig heeft en waar deze het beste plaats kan vinden. Als er sprake is van problematiek op school en thuis, kan het OT ook het jeugdteam van de gemeente inschakelen en/of de algemeen directeur vragen de bespreking bij te wonen.

Als het OT tot de conclusie komt, dat het voor de ontwikkeling van een leerling beter is om naar een speciale school te gaan, vraagt de school in samenspraak met de ouders een toelaatbaarheidsverklaring voor zo'n school aan. Dit doet de school bij het *Loket van regio Randstad*. Als dit Loket besluit om de toelaatbaarheidsverklaring toe te kennen, dan kan de leerling geplaatst worden in het speciaal (basis)onderwijs.

Bij dit Loket kunnen we ook met andere vragen terecht:

- het samen met ouders aanvragen van een extra ondersteuningsbudget voor kinderen die zeer moeilijk leren, een lichamelijke handicap hebben of langdurig ziek zijn;
- het inwinnen van advies, wanneer het ondersteuningsteam er zelf niet uitkomt;
- het aanvragen van ambulante begeleiding door een externe deskundige;
- het beantwoorden van advies- of informatievragen door ouders.

Wanneer u als ouders vindt dat er voor uw kind meer hulp nodig is, of dat uw kind beter op zijn plaats is in een school voor speciaal (basis)onderwijs, dient u zich uiteraard eerst tot de school te wenden. School en ouders hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om eensgezind het beste voor het kind te zoeken.

Het Loket Randstad mag niet voor alle vormen van speciaal onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring afgeven of extra ondersteuning binnen de basisschool toekennen. Voor *slechtziende en blinde kinderen, slechthorende en dove kinderen en voor kinderen met taal-spraakproblemen* is het loket daartoe niet bevoegd.

Onze school wil zich inspannen om deze kinderen, met extra ondersteuning, op de basisschool te houden. De intern begeleider weet op welke manier die extra ondersteuning beschikbaar kan komen.

De *zorgmakelaar van het Loket Randstad* is drs. C.J. van der Beek. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 0180-442617 of per e-mail via loket-randstad@berseba.nl. U kunt via hem ook een folder aanvragen betreffende de werkwijze van het Loket.

Op de website www.berseba.nl/randstad kunt u meer informatie vinden over het samenwerkingsverband Berséba en de regio Randstad.

4.5. HET VOLGEN VAN DE ONTWIKKELING EN DE LEERVORDERINGEN VAN DE LEERLINGEN

Het volgen van de ontwikkeling en de leervorderingen van de leerlingen vindt op systematische wijze plaats. We actualiseren regelmatig gegevens door nieuwe observatiegegevens en resultaten van afgenomen toetsen te verwerken in de verschillende computerprogramma's die we hiervoor in gebruik hebben. Deze gegevens geven aanwijzingen over het verloop van de vorderingen en op welke on-derdelen speciale aandacht aan de groep, een deel van de groep of aan individuele leerlingen gegeven moet worden.

Om de ontwikkeling van een kind te volgen, worden in groep 1 en 2 observatiegegevens verzameld over verschillende aspecten van de ontwikkeling. Hiervoor wordt het observatiesysteem 'Leerlijnen jonge kind' gebruikt.

Om het sociaal-emotionele welbevinden van de kinderen te volgen, gebruiken we voor de leerlingen van groep 3 t/m 8 het digitale leerlingvolgsysteem "ZIEN" in het programma Parnassys. Aan het begin van het schooljaar worden de gegevens over de betrokkenheid en het welbevinden van alle leerlingen in kaart gebracht en besproken tijdens de eerste groepsbespreking met de gedragsspecialist. Gedurende het cursusjaar wordt dit waar nodig bijgewerkt.

Voor het volgen van de leervorderingen gebruiken we in alle groepen naast de methodegebonden toetsen het Cito-LOVS (Cito-leerling- en onderwijsvolgsysteem). Hierin worden op systematische wijze de leervorderingen van de kinderen vastgelegd.

Dit gebeurt in de groepen 1 en 2 voor de begripkennis, het voorbereidend lezen en rekenen en in de groepen 3 t/m 8 voor de basisvaardigheden technisch en begrijpend lezen, woordenschat, taal/spelling en rekenen. De Cito-toetsen zijn landelijk genormeerd en methode-onafhankelijk. Hierdoor zijn de resultaten van de kinderen vergelijkbaar met die van kinderen op andere scholen.

4.6. HET LEERLINGDOSSIER

Van elk kind is er een dossier. Door het gebruik van het computerprogramma Parnassys worden vrijwel alle gegevens digitaal verwerkt en bewaard. In verband met de wet op de privacy is dit dossier niet vrij toegankelijk.

In het leerlingdossier worden o.a. de volgende gegevens bewaard:

- Observatiegegevens
- Toetsgegevens
- Notities van leerkrachten en de intern begeleider over kinderen, contacten met ouders en externe instanties
- Onderzoeksverslagen
- Hulpplannen
- Notities groeps- en leerlingbesprekingen

Als er kinderen zijn die tijdens hun schoolloopbaan naar een andere school gaan, dan wordt de notitie onderwijskundig rapport ingevuld. Daarin schrijft de leerkracht de bijzonderheden op van het betreffende kind ten behoeve van de nieuwe leerkracht. De informatie gaat over het sociale functioneren, de werkhouding, de resultaten en de gebruikte methodes. We slaan dit op in Parnassys en sturen dit mee met het digitale overstapdossier via de Overstap Service Onderwijs. Dit dossier bevat de logistieke gegevens, de toetsresultaten, de notities over de betreffende leerling, de verslagen van leerlingbesprekingen en de hulpplannen.

4.7. RAPPORTEN EN CONTACTAVONDEN

De ouders worden periodiek geïnformeerd over de ontwikkeling en leervorderingen van hun kind door middel van het rapport. De kinderen krijgen in februari en juli een rapport mee.

Becijfering op het rapport

- Groep 3 beide rapporten: waardering in letters
- Groep 4 t/m 8: minimaal een 4, maximaal een 10
- In groep 6 maximaal 1,5 punt verschil per vak per rapport.
- In groep 7 maximaal 2 punten
- In groep 8 maximaal 2,5 punten

Voor de cijferbepaling zijn de toetsresultaten in principe leidend. We nemen bij het becijferen mee, dat oefenwerk onvoldoende/matig/voldoende/goed/zeer goed gemaakt wordt. Dit kan maximaal een halve punt verschil in het cijfer opleveren.

Bij rekenen geven we in groep 3 op het tweede rapport een aparte beoordeling voor toetsen en automatiseren.

We geven geen cijfer voor technisch lezen. De resultaten van de DMT geven het leesniveau aan.

Op het tweede rapport van groep 5 wordt een cijfer voor Namen en Feiten gegeven.

We gaan bedachtzaam om met het geven van hoge cijfers.

Groep 1 en 2

Voor de kinderen die instromen, geldt een afzonderlijke regeling.

Rapport 1:

De instromers in januari krijgen een Ansichtkaart met een korte, algemene tekst.

Rapport 2:

De instromers april en mei krijgen een 'verkort'-rapport (mensbeeldtekening en een korte, algemene beschrijving).

De instromers juni (incidenteel juli) krijgen een Ansichtkaart met een korte, algemene tekst.

Alle andere kleuters krijgen twee keer per jaar een rapport.

Rond de herfstvakantie is er naar aanleiding van een vragenlijst over het schoolwelbevinden en door leerkrachten ingevulde gegevens in het programma "ZIEN" (groep 3 t/m 8) een contact-

morgen (schipperskinderen) en -avond (beide scholen), waarop alle ouders worden uitgenodigd om met de leerkrachten te spreken over het welbevinden van de kinderen. Het welbevinden staat ook centraal tijdens de eerste groepsbespreking met de leerkrachten die in deze tijd met de gedragspecialisten plaatsvindt.

In november en maart zijn er twee contactavonden. Ouders/verzorgers kunnen zich hiervoor aanmelden. Zij worden dan uitgenodigd voor een 10-minutengesprek. Deze contactavonden zijn facultatief.

4.8. DE ONDERWIJSBEHOEFTE VAN KINDEREN

Er zijn verschillende groepen kinderen te onderscheiden die specifieke onderwijsbehoeften hebben:

1. Kinderen die extra hulp nodig hebben bij lezen, taal/spelling, rekenen of op andere gebieden
2. Kinderen met dyslexie
3. Kinderen die een ontwikkelingsvoorsprong hebben
4. Kinderen met een handicap
5. Kinderen met werkhoudings- en/of gedragsproblemen
6. Kinderen die een langere leertijd nodig hebben
7. Kinderen die een eigen leerlijn volgen.

De bovengenoemde groepen hebben allemaal hun specifieke onderwijsbehoeften. Daar het niet mogelijk is om al deze kinderen binnen de groep voldoende hulp/begeleiding te geven, is het ook mogelijk om deze kinderen buiten de groep te ondersteunen. De volgende vormen van hulp/begeleiding binnen de school zijn gerealiseerd:

1. Extra leerhulp

In de groepen wordt de onderwijsassistent ingezet om de leerkracht te ondersteunen. In de groepen 1 en 2 gebeurt dit tijdens de spelwerklessen, door de begeleiding van individuele kinderen of groepjes kinderen. Daarnaast begeleidt de onderwijsassistent ook in alle andere groepen individuele kinderen of groepjes kinderen die extra hulp nodig hebben bij lezen, taal/spelling, rekenen, motoriek of bij andere gebieden. Dit gebeurt zowel binnen als buiten de groep. De hulp bestaat vooral uit extra instructie (uitleg) en oefening. De geboden hulp sluit zoveel mogelijk aan bij de leerstof die ook in de groep wordt behandeld. In sommige gevallen wordt door de ib'er eerst een didactisch onderzoek gedaan om meer zicht te krijgen op de leerproblematiek van een kind.

2. Hulp aan kinderen met (vermoedelijke) dyslexie

Deze kinderen krijgen hulp van een onderwijsassistent, een leesmoeder of van iemand die gespecialiseerd is in dyslexie. Dit geldt zowel tijdens het vaststellingstraject als na de toekenning van een dyslexieverklaring. Tijdens het vaststellingstraject, dat ongeveer een half jaar duurt, krijgen deze kinderen enkele keren per week extra lees- of spellinghulp in en buiten de groep. Wanneer kinderen een dyslexieverklaring gekregen hebben, vindt er een nabespreking plaats met de ouders. Tijdens dit gesprek of daarna wordt er per kind gekeken welke ondersteuning er nodig is in en/of buiten de groep. De afspraken die hiervoor gemaakt worden, worden vastgelegd op een dyslexiekaart. Deze afspraken worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. In de hogere groepen wordt er ook gebruik gemaakt van specifieke leer- en hulpmiddelen (o.a. computerprogramma's).

Kinderen met Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED), komen in aanmerking voor een behandelingstraject door een dyslexiespecialist. Bij ons wordt deze behandeling gedaan door een dyslexiespecialist van Driestar educatief. Dit gebeurt na overleg met de ouders, leerkracht en intern begeleider. De gemeente vergoedt zowel de onderzoeken als de begeleidingstrajecten.

3. Hulp aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

In alle groepen wordt aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong extra hulp geboden door middel van differentiatie. Er wordt meer uitdaging in het leerstofaanbod geboden (verdiepingsopdrachten e.d.).

Daarnaast is er de mogelijkheid dat kinderen één keer per week buiten de groep in een plusgroep werken bij een leerkracht die zich gespecialiseerd heeft in kinderen die meerbegeeft zijn. Naast de verdiepingsopdrachten waaraan (ook in de groep) gewerkt wordt, wordt ook aandacht besteed aan de werkhoudingsaspecten die om extra aandacht vragen, zoals het zelfstandig uitdiepen van onderwerpen en het plannen van het extra werk.

4. Hulp aan kinderen met een handicap

Dit betreft voornamelijk kinderen die ten gevolge van bijvoorbeeld gehoorproblemen of schisis taal- en spraakproblemen hebben en daardoor auditieve en communicatieve beperkingen hebben. Een beperkt aantal kinderen heeft andere, specifieke lichamelijke problemen. Het beleid van de school is er op gericht om deze kinderen zo mogelijk gedurende de hele basisschool een aangepast leerstofaanbod te bieden. Om deze hulp te kunnen bieden, worden extra financiële middelen ingezet die vanuit het samenwerkingsverband ter beschikking worden gesteld. Daardoor is ambulante begeleiding door externe deskundigen

mogelijk, zodat deze kinderen op een verantwoorde wijze op onze school begeleid kunnen worden. Ambulante begeleiding houdt o.a. in dat er regelmatig overleg is met de ouders, de leerkrachten en de intern begeleider over de voortgang van de ontwikkeling. Ook kan het gaan om directe begeleiding van het kind zelf. De hulp wordt beschreven in een hulpplan.

5. Hulp aan kinderen met werkhoudings- en/of gedragsproblemen

Tijdens de periodieke groeps- en leerlingbesprekingen heeft de leerkracht gelegenheid om over deze kinderen te praten met de intern begeleider. Meestal wordt er een aantal afspraken gemaakt voor de aanpak in de groep die bij de volgende bespreking geëvalueerd wordt. Ook bestaat de mogelijkheid dat de gestelde vragen met de gedragsspecialist binnen de school of met de OK-coach worden besproken. Wanneer er geen verbetering optreedt, dan wordt deze leerling besproken binnen het Ondersteunings Team (OT). Dit overleg kan er ook in resulteren dat er externe hulp aangevraagd wordt, zoals ambulante begeleiding vanuit het speciaal basisonderwijs of een psychologisch onderzoek (intelligentie- en/of sociaal-emotioneel onderzoek). Ook is het mogelijk dat de ouders het advies krijgen om hun kind via de huisarts of het jeugdteam van de gemeente aan te melden bij een GGZ-instelling (zoals Eleos).

6. Kinderen die een langere leertijd nodig hebben

Het kan een speciale behoefte zijn van een leerling dat deze meer tijd nodig heeft voor het verwerken van de leerstof. Dit kan inhouden dat een leerling een jaar langer nodig heeft om de basisschool te doorlopen. Deze optie wordt slechts gebruikt na vooraf-gaand overleg tussen alle betrokkenen. Tijdens de eindejaarsvergadering vindt de besluitvorming hierover plaats door het team. Het moet vooraf duidelijk zijn dat zo'n extra jaar voor het betreffende kind rendement oplevert.

7. Kinderen die een eigen leerlijn volgen

Dit zijn leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Ze hebben meermalen een achterstand van meer dan tien maanden op één of meer leergebieden of ze volgen op advies van het OT een eigen leerlijn bij één of meer leergebieden. Ze doorlopen hun schoolloopbaan op basis van een ontwikkelingsperspectief. Op grond van de ontwikkeling die bij het betreffende kind wordt verwacht, worden elk half jaar streefdoelen vastgesteld, die worden geëvalueerd met methodeonafhankelijke toetsen en daarna zo nodig bijgesteld. Het gaat om leerlingen die qua niveau niet verder komen dan eind groep 7. Qua leergebieden gaat het om taal (één of meer van de vakgebieden technisch lezen, spelling, begrijpend lezen) én rekenen. Het zijn leerlingen die naar het praktijkonderwijs of leerwegondersteunend onderwijs gaan. Voor deze kinderen wordt altijd een hulpplan gemaakt, dat regelmatig met de ouders en de leerkracht wordt geëvalueerd en bijgesteld.

4.9. CONTACTEN OVER ZORGLEERLINGEN

Ons uitgangspunt is dat de ouders vanaf het begin, wanneer er signalen opgemerkt worden in de ontwikkeling van een kind, betrokken worden in deze zorgen. De leerkracht is de eerst aangewezen persoon om deze zorgen met de ouders te delen. Omgekeerd is het ook mogelijk dat ouders als eerste met hun zorgen bij een leerkracht komen. Ook dan is het belangrijk dat deze zorgen gedeeld worden. Dit kan gebeuren tijdens de reguliere overlegmomenten (de contactavonden), maar ook tijdens een oudergesprek, hetzij mondeling of telefonisch.

Wanneer er voor een kind extra hulp/begeleiding buiten de groep geboden wordt, dan worden de ouders hierover ingelicht door de leerkracht. Dit geldt ook voor het moment waarop de leerhulp gestopt wordt.

Zorgvragen: van lichte vragen tot grenzen van de zorg

Bij lichte zorgvragen is een goede communicatie tussen kind, leerkracht(en) en ouders doorgaans voldoende om een goede oplossing te vinden. Bij zwaardere of zware zorgvragen ontstaat er een situatie waarin emoties een rol gaan spelen. Een goede communicatie kan dan onder spanning komen te staan of zelfs wegvallen, waardoor er zonder of langs betrokkenen heen kan worden gecommuniceerd. Het onderlinge vertrouwen verdwijnt dan. Meestal wordt het kind daar het meest de dupe van. Om dit te voorkomen, volgen we onderstaande stappen.

- Eerst wordt geprobeerd om een gesprek tussen de ouders en de leerkracht plaats te laten vinden.
- Als ouders een gesprek met de ib'er wensen, wordt de leerkracht gevraagd om hierbij aanwezig te zijn. Belangrijke en persoonlijke zaken worden in een gesprek aan de orde gesteld; email wordt gebruikt om een afspraak te maken.
- Als de ib'er afzonderlijk wordt benaderd, wordt eerst nagegaan of er gesproken is met de leerkracht. De ib'er spreekt pas met ouders nadat de leerkracht vooraf is ingelicht over de reden en het doel.
- Betreft het een probleem dat om externe deskundigheid vraagt, dan wordt voorgesteld om het kind in te brengen tijdens een beperkt of breed OT-overleg. De ouders worden dan ook altijd uitgenodigd. Indien gewenst of noodzakelijk worden andere externe deskundigen uitgenodigd. Ook kan in bepaalde gevallen een meedenk- of adviesvraag aan het zorgloket worden gesteld.

- We hebben begrip voor emoties, spanning en teleurstelling bij alle betrokkenen en willen daar ook ruimte voor geven. Na weging van de argumenten van alle betrokkenen, vraagt een verantwoorde besluitvorming ook om professionele objectiviteit.
- De school onderstreept dat dergelijke procedures altijd in onderling overleg tussen alle betrokkenen op school plaatsvinden (leerkracht-ib-OT-MT) en er niet langs elkaar heen mag worden gecommuniceerd. De school bepaalt ook hoe er wordt gecommuniceerd om de belangen van het kind, de betrokken leerkracht(en) en de ouders evenwichtig te beschermen.
- De school bepaalt wanneer een toelaatbaarheidsverklaring voor s(b)o wordt aangevraagd.
- De school beslist tijdens de eindejaarsvergadering welke leerlingen doubleren.

Schoolondersteuningsprofiel

De zorg van onze scholen is ook beschreven in het schoolondersteuningsprofiel, een wettelijk verplicht document, dat in het schoolplan is opgenomen. In dit document wordt het zorgaanbod beschreven. Daarnaast is het een financieel instrument met het oog op de verdeling van de zorgmiddelen van het samenwerkingsverband. Tenslotte is het ook een ontwikkelingsinstrument, waarin de scholen beschrijven aan welke zaken ze in de komende jaren werken.

Ons samenwerkingsverband heeft ervoor gekozen om elke school te laten voldoen aan de basiskwaliteit, zoals die wordt gemeten met de kwaliteitseisen van de inspectie in het zogenaamde toezichtkader. Daarnaast proberen we te voorkomen dat er ernstige leer- en gedragsproblemen ontstaan. Als die problemen toch ontstaan, dan zien we het als onze taak om daar zo goed mogelijk op te reageren, met deskundigheid van binnenuit en vanuit het samenwerkingsverband.

De scholen maken deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Berséba, voor de reformatorische basisscholen. Het samenwerkingsverband heeft de verplichting om passend onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen die er deel van uitmaken. Om het zorgaanbod zichtbaar te maken, moet elke basisschool daarom een ondersteuningsprofiel hebben en moeten alle ondersteuningsprofielen bij elkaar een dekkend geheel vormen, dat weer wordt vastgelegd in een ondersteuningsprofiel (OSP) van het hele samenwerkingsverband.

Wanneer er sprake is van blijvende zorg rond een kind, dan wordt een kind besproken binnen het OT (Ondersteunings Team) van de school. Bij het gesprek over een kind is de leerkracht van het kind aanwezig. De ouders en/of verzorg(st)ers worden ook uitgenodigd. De intern begeleider zorgt voor de coördinatie van het geheel. Dit betreft de contacten met alle betrokkenen, de verslaglegging en de coördinatie van de acties die afgesproken worden.

Wanneer voor een kind een psychologisch onderzoek gewenst is, neemt het OT hierover een besluit. Het onderzoek wordt dan in de regel uitgevoerd door de orthopedagoog die bij het OT-overleg aanwezig is.

In sommige gevallen wordt er ook overlegd met het managementteam van de school. Dit kan gebeuren wanneer er sprake is van opvallend schoolverzuim of wanneer er sprake is van een crisissituatie rond een leerling.

4.10. CONTACTEN MET EXTERNEN

De school heeft contact met de volgende externe instanties:

1. Driestar educatief

Vanuit Driestar educatief wordt de school met betrekking tot hulpvragen ondersteund door een orthopedagoog. De orthopedagoog is betrokken bij het overleg over zorgleerlingen in het OT en ook bij het doen van een psychologisch onderzoek. Zie hierover verder bij par. 4.4. onderdeel B. Daarnaast worden we ondersteund door dyslexiebehandelaars die begeleidingstrajecten verzorgen voor kinderen met dyslexie.

2. SBO De Akker

Wanneer het zorgloket een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven heeft voor het speciaal basisonderwijs, kunnen de ouders hun kind aanmelden bij De Akker in Sliedrecht.

3. Speciaal Basisonderwijs (SBO)

Vanuit school kunnen wij begeleiding van zorgleerlingen aanvragen in de vorm van ambulante begeleiding (AB). De ambulante begeleiders zijn doorgaans leerkrachten van het speciaal (basis)onderwijs, die vanuit hun ervaring en deskundigheid ondersteuning geven aan onze leerkrachten bij het begeleiden van zorgleerlingen. Via Kindkans in Parnassys kan dit worden aangevraagd door de school. De coördinator van de AB-dienst gaat in overleg met de school na wat en hoeveel hulp er nodig is.

4. Sociaal Wijkteam

Onze OK-coach is verbonden aan het Sociaal Wijkteam Krispijn. Voor vragen rondom de opvoeding van uw kind, waarvoor u geen oplossing weet, kunt u contact opnemen met de OK-coach.

U kunt dit via de intern begeleider doen of via de gesprekken die u op de schoolgidskalender kunt vinden. De OK-coach wordt ook ingezet voor de sociaal-emotionele begeleiding van kinderen en ondersteuning van leerkrachten.

De OK-coach is wekelijks op school aanwezig. Op de schoolgidskalender worden de tijdstippen vermeld. De OK-coach is op dat tijdstip in de gelegenheid om gesprekken te voeren met ouders en leerkrachten. Om een kind te bespreken is altijd een toestemmingsverklaring nodig. De aanmelding voor bespreking verloopt via de intern begeleider na overleg met de leerkracht. De mogelijkheid bestaat ook dat ouders zelf aanmelden via het spreekuur.

Eén van de OK-coaches verzorgt samen met de boven schoolse ib'er van de ds. J. Bogermanschool de jaarlijkse bovenschoolse sovatraining voor kinderen van groep 6 t/m 8. Voor verdere gegevens over onze OK-coaches verwijzen we u naar de schoolgidskalenders.

5. Careyn

Vanuit school kan er contact gezocht worden met de jeugdarts wanneer er zorgen zijn rond het lichamelijk en/of psychisch welbevinden van een kind. Dit contact vindt altijd in overleg met en na toestemming van de ouders plaats. De jeugdarts en haar assistent verrichten ieder jaar op de scholen verschillende onderzoeken. Naar aanleiding van de vragenlijst en een observatieformulier van de leerkracht is het mogelijk dat een kind voor een onderzoek wordt opgeroepen. Careyn heeft naar de scholen toe een steeds grotere voorlichtende functie. Zij verstrekt daartoe gezondheidsondersteunende materialen in de vorm van brochures en folders, maar geeft ook concrete voorlichting op de scholen zelf. Verdere gegevens over de jeugdarts vindt u in de schoolgidskalenders.

6. Logopedie

De peuterjuf en de leerkrachten onderbouw hebben een nascholing gevolgd voor het vroegtijdig signaleren van taal- en spraakproblemen. Peuters en leerlingen van groep 1 worden in overleg met ouders doorverwezen voor een screening naar een logopediepraktijk. Leerlingen van groep 2 worden na bespreking met ouders op school gescreend door een logopediste of doorverwezen naar een logopediepraktijk.

7. Contacten in relatie tot de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling in huiselijke kring

Onze scholen zijn wettelijk verplicht om in voorkomende gevallen een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie. De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld en ouder(en)mishandeling.

De meldcode heeft tot doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders. De meldcode legt de beslissing, om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling al dan niet te melden bij Veilig Thuis, bewust bij de professional. De school maakt die afweging bij voorkeur samen met de leden van het MT en OT. De ib'ers ondersteunen leerkrachten bij het signaleren en melden.

Wij volgen het volgende basismodel van een stappenplan voor het handelen bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling:

1. in kaart brengen van signalen;
2. collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis;
3. gesprek met de cliënt;
4. wegen van het geweld of de kindermishandeling;
5. beslissen: hulp organiseren of melden; Indien er besloten wordt een melding te doen, wordt deze gedaan door de algemeen directeur.

Aanmeldingen bij Veilig Thuis gaan via de site <http://veiligthuiszuidhollandzuid.nl/contact/>.

8. Jeugdhulp in Dordrecht

De gemeente is verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp waar een indicatie voor nodig is. Er zijn in Dordrecht zes Sociale Wijkteams. De Sociale Teams zijn de voordeur voor informatie, advies en ondersteuning voor alle Dordtenaren.

Als uw kind specialistische jeugdzorg nodig heeft, dan wordt dit in overleg met het Sociaal Wijkteam van uw woonwijk aangevraagd. Het motto daarbij is: één gezin-één plan-één contactpersoon. De bedoeling is dat hulpverlening op een snelle en goede manier dichtbij, duidelijk en doelmatig geboden kan worden.

De school is een belangrijke basisvoorziening voor jeugdigen en gezinnen en daarmee ook een vindplaats van problematiek. Onze scholen bieden onderwijsondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben en werken daarbij samen met het samenwerkingsverband Berséba, regio Randstad. Als een leerling naast deze ondersteuning ook aanvullende jeugdhulp nodig heeft, kan het betreffende Sociaal Wijkteam worden ingeschakeld. Voor elke andere problematiek kunt u terecht bij het Sociale Wijkteam in uw wijk. Het Sociaal Wijkteam is één plek voor al uw vragen over uw wijk, zorg en ondersteuning.

Op onze scholen wordt jeugdproblematiek altijd besproken in het OT, dat direct kan doorverwijzen naar het Sociaal Wijkteam. Onze OK-coach is verbindingsfunctionaris van het Sociaal Wijkteam. Daarnaast blijft er de mogelijkheid om via de huisarts een verwijzing te krijgen naar GGZ-zorg. Voor verdere informatie verwijzen we naar de website www.swtdordrecht.nl.

4.11. PROFESSIONALISERING OP HET GEBIED VAN LEERLINGENZORG

Zowel op team- als op individueel niveau wordt er gewerkt aan de verdere professionalisering van de leerkrachten. Dit gebeurt door het volgen van studiedagen van de teams en bovenschoolse netwerkbijeenkomsten van het samenwerkingsverband. Daarnaast nemen we deel aan nascholingstrajecten en cursussen. Op verschillende gebieden is er sprake van schooloverstijgende (dus voor beide scholen) inzet van deskundigheid; dit betreft:

1. Studiebijeenkomsten in verband met de invoering van HGW (Handelingsgericht Werken). We richten ons nu op meerbegaafdheid.
2. Coaching door de schoolopleider van stagiaires en leerkrachten
3. Uitwisseling van ICT-kennis en programma's
4. Overleg tussen de ib'ers over de leerlingenzorg
5. Werkgroepen taal, rekenen en gedrag
6. Analyseren van opbrengsten van taal en rekenen
7. Coaching en consultatie bij gedragsproblemen
8. Het bewaken van het geheel van kwaliteitszorg

Dit alles onder verantwoordelijkheid van de algemeen directeur.

4.12. DE OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Om tot een goed schooladvies te komen wordt er in de loop van de schoolloopbaan van elk kind een leerlingdossier opgebouwd. Hierin worden alle documenten opgeslagen die van belang zijn om een goed overzicht te krijgen van de ontwikkeling en de leervorderingen van elk kind.

Om tot een goed schooladvies te komen, worden, naast de gewone observaties, rapportages, toetsen e.d., de volgende landelijk erkende en genormeerde toetsen afgenomen:

- Medio groep 6 wordt de Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test (NSCCT) afgenomen door een orthopedagoog van Driestar educatief. De uitslag van deze intelligentietest wordt door deze orthopedagoog besproken met de leerkracht(en) van de groep. Wanneer de uitslagen binnen zijn, krijgen de ouders een brief met de uitslag.
- In het laatste kwartaal van groep 7 wordt bij de kinderen de Entreetoets van Cito afgenomen. De leerlingen worden getest op drie gebieden: taal, rekenen en wereldoriëntatie. De uitslag van deze drie gebieden van groep 7 van onze scholen is te vergelijken met die van leerlingen uit groep 7 van andere basisscholen. Er wordt zowel per leerling als op groepsniveau een totaaloverzicht gegeven van de stand van zaken op alle belangrijke leergebieden. Daarop wordt tijdens het laatste leerjaar nog gericht ingespeeld. De ouders ontvangen vooraf een brief met informatie over deze test. Wanneer de uitslagen binnen zijn, krijgen de ouders het formulier met de uitslag.
- Aan het begin van groep 8 worden de ouders tijdens de informatieavond geïnformeerd over het traject van de schoolkeuze. In november/december wordt de Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau (NIO) afgenomen. Om het schooladvies in januari op tijd klaar te krijgen, worden de Citotoetsen medio in december afgenomen.
Op grond van de dossiergegevens, de afgenomen testen (NIO, Entreetoets groep 7 en mediotoetsen van Cito in groep 8), aangevuld met de gegevens van de leerkracht van groep 8, wordt een advies gegeven aan de ouders. Dit advies wordt, indien gewenst, met de ouders besproken en kan eventueel worden bijgesteld. Het definitieve schooladvies is bindend voor de schoolkeuze van het vervolgonderwijs.

In april wordt de Centrale Eindtoets Primair Onderwijs van het College voor Toetsen en Examen afgenomen. De toets meet in welke mate de einddoelen van het basisonderwijs worden beheerst. Het resultaat geeft een indruk van de juistheid van het gegeven schooladvies. Is het resultaat hoger, dan mag het schooladvies worden bijgesteld. Is het resultaat lager, dan blijft het schooladvies ongewijzigd, tenzij ouders vragen om een ander schooladvies.

In de maand december/januari krijgen de kinderen informatie mee over voorlichtingsavonden en open dagen van de scholen voor voortgezet onderwijs op reformatorische grondslag.

Wanneer de school in overleg met de ouders een keuze gemaakt heeft, verzorgt de school, in geval van aanmelding bij het Wartburgcollege, na het inleveren van het aanmeldings-

formulier, de verdere aanmelding. De leerkracht van groep 8 maakt in samenwerking met de ib'er voor de hele groep een digitaal dossier en verzendt dit via OSO naar de school voor voortgezet onderwijs.

Voor kinderen die in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) wordt een onderwijskundig rapport ingevuld, waarna een toelatingsprocedure vanuit het voortgezet onderwijs plaatsvindt. Na dat onderzoek beslist een toelatingscommissie of de leerling wel of niet toelaatbaar is voor deze vorm van voortgezet onderwijs. Het besluit van de commissie heeft een bindend karakter.

Tenslotte vindt er nog een overdrachtsgesprek plaats tussen de coördinator van het Wartburg college, locatie Marnix en de leerkracht van groep 8 in het kader van een "warme overdracht". Dit alles om te zorgen dat er een goede overgang is van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Ook als kinderen naar een andere school dan het Wartburg college, locatie Marnix gaan, vindt vrijwel altijd een overdrachtsgesprek plaats.

5.1. DE SAMENSTELLING VAN DE TEAMS

De teams van de scholen worden gevormd door de algemeen directeur, het management, de groepsleerkrachten (zowel fulltime als parttime), de leerkrachtondersteuner, de management-assistente, de onderwijsassistenten en de schoolassistente.

Algemeen directeur en managementteam (MT)

De dagelijkse leiding van de school berust bij de algemeen directeur. Hij wordt hierin bijgestaan en bij afwezigheid respectievelijk vervangen door de adjunct-directeur of een ander managementteamlid. De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Dit is uitgewerkt in het managementstatuut.

Met het managementteam overlegt de algemeen directeur maandelijks over alle zaken, die het schoolleven aangaan. Managementtaken worden in onderling overleg geregeld en verdeeld. Hiervoor is een takenlijst opgesteld.

Intern begeleider (ib-er)

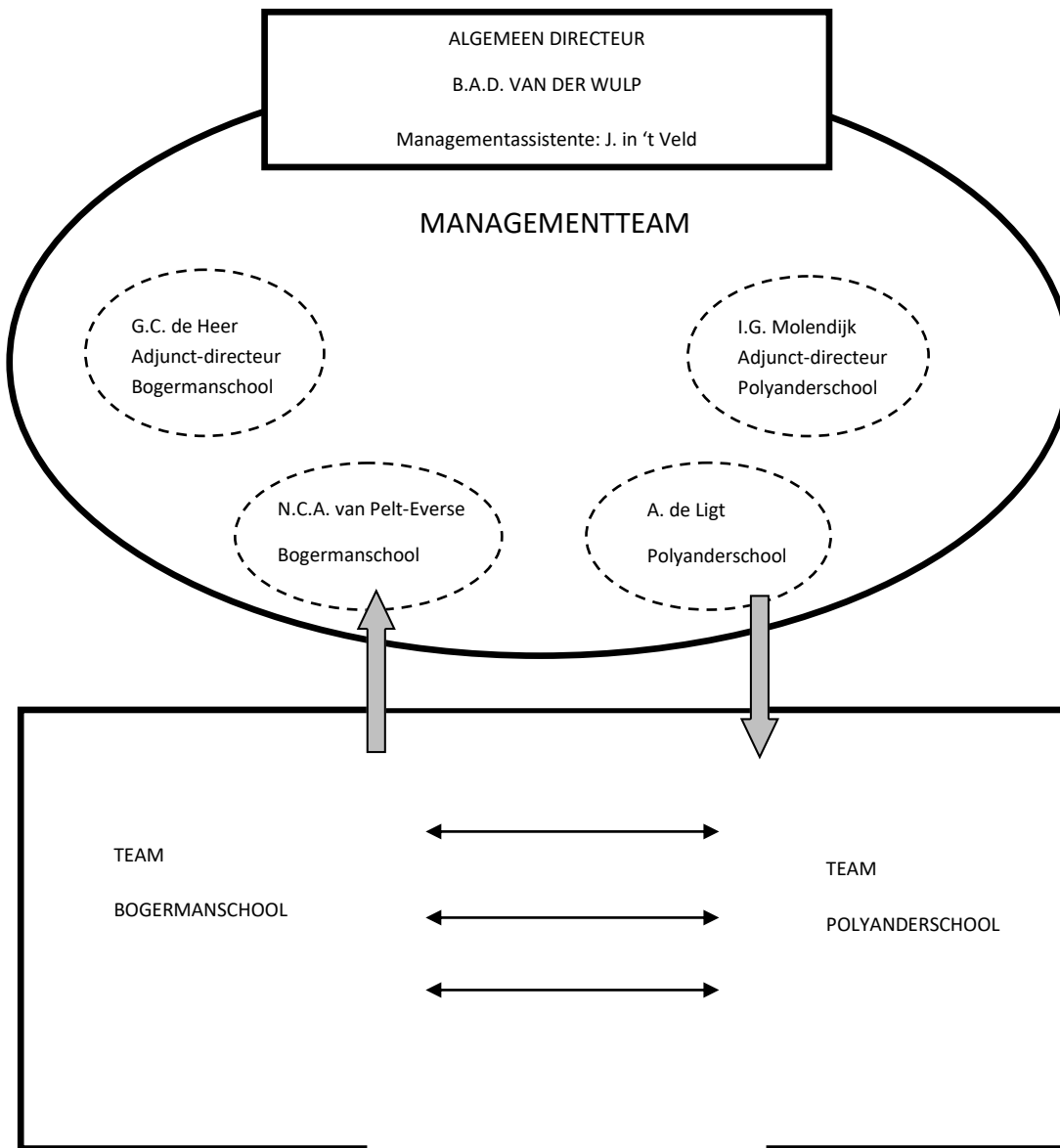
De intern begeleider houdt zich bezig met de leerlingenzorg. Op beide scholen zijn intern begeleiders, verdeeld over de verschillende groepen. In onderling overleg zorgen zij voor een goede voortgang van de leerlingenzorg op de scholen. Dit betekent o.a. het bespreken van de resultaten met de groepsleerkrachten, de organisatie van de leerhulp voor zwakke en meerbegaafde leerlingen regelen en zo nodig contact opnemen met de ouders, Driestar educatief en andere instanties. De intern begeleiders hebben regelmatig (bovenschools) overleg. Voor uitgebreide informatie over de leerlingenzorg verwijzen we u naar hoofdstuk 4.

Door kwaliteitsimpulsen van de overheid hebben groepsleerkrachten de mogelijkheid om een opleiding te volgen, zodat ze zich in een deelgebied kunnen specialiseren. In de achterliggende jaren hebben verschillende collega's dat gedaan, zodat er binnen onze scholen specialisten zijn op het gebied van gedrag, taal en rekenen.

Studie Loopbaan Begeleider (SLB)

Aan de scholen is een SBL-er verbonden. De SLB-er begeleidt stagiaires van diverse onderwijsinstellingen, die op onze scholen stage lopen.

In het organogram kunt u zien wat het bestuur en het managementteam voor ogen staat:
 Samen doen wat samen kan!

Docentopleider

Aan de scholen is een Docentopleider verbonden. De Docentopleider begeleidt startende collega's en ondersteunt met anderen collega's bij de invoering en borging van nieuwe onderwijsconcepten.

Groepsleerkrachten

De groepsleerkrachten zijn verantwoordelijk voor het onderwijsleerproces in de groep. De inhoud van het onderwijsprogramma dient in overeenstemming te zijn met wat beschreven staat in het schoolplan. De vorderingen van de kinderen worden op systematische wijze bijgehouden en regelmatig besproken met de intern begeleider. De contacten over de kinderen worden door de groepsleerkrachten onderhouden. Jaarlijks worden op de openingsvergadering en eindejaarvergadering een aantal organisatorische taken onder de groepsleerkrachten verdeeld.

Onderwijsondersteuner

Op beide scholen is een onderwijsondersteuner werkzaam. Hij heeft geen eigen groep, maar is wel bevoegd om als groepsleerkracht in te vallen onder andere bij ziekte en bij verlof. Tevens wordt hij ingezet bij onderwijsondersteunende activiteiten.

Onderwijsassistent en schoolassistent

Aan onze scholen is een aantal onderwijsassistenten en een schoolassistent verbonden. Zij richten vooral ondersteunende activiteiten. De onderwijsassistenten worden ook ingezet bij de hulp aan individuele kinderen. Allerhande activiteiten worden gedaan, die een goede voortgang van het onderwijs in de groepen bevorderen. Dit kan variëren van het voorbereiden van bepaalde lessen tot het individueel begeleiden van leerlingen in of buiten de groep.

ICT-er

Een aantal groepsleerkrachten is aangesteld om het computergebruik binnen de scholen te coördineren. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de algemeen directeur. Zij houden zich o.a. bezig met het toezicht op en de aanschaf van de apparatuur, de aanschaf van de software en het werken met de computer in de groepen.

Gedragsspecialist

Op beide scholen is een leerkracht werkzaam, die tevens gecertificeerd gedragsspecialist is. Ze voeren gedurende het schooljaar met collega's gesprekken over het gedrag in de groep.

Taalspecialist

Binnen de scholen is een collega werkzaam als gecertificeerd taalspecialist. Zijn taak is de kwaliteit van het taalonderwijs op beide scholen te bewaken en te bevorderen.

Rekenspecialist

Binnen de scholen is een collega werkzaam als gecertificeerd rekenspecialist. Haar taak is de kwaliteit van het rekenonderwijs op beide scholen te bewaken en te bevorderen.

Managementassistent

Zij assisteert en ondersteunt de algemeen directeur en indien nodig het bestuur. Daarnaast wordt zij ingezet als onderwijsassistent.

Deeltijdbanen / Compensatieverlof

Door het opnemen van compensatieverlof en de intrede van nieuwe functies, zoals intern begeleider en ICT-er, gedragspecialist, reken- en taalspecialist valt er dikwijls niet aan te ontkomen dat de kinderen geconfronteerd worden met meerdere leerkrachten.

Het beleid van de school is dat er niet meer dan twee groepsleerkrachten verantwoordelijkheid dragen voor een groep. In incidentele gevallen, bijvoorbeeld door ziekte en tijdens zwangerschapsverlof, kan van deze regel worden afgeweken.

Vanwege regels van de overheid mag niet iedere leerkracht bewegingsonderwijs geven. Groepsleerkrachten moeten daarvoor een aparte opleiding volgen. Voor een aantal groepen betekent dit dat gedurende die tijd een andere collega bewegingsonderwijs geeft.

Nascholing

Het onderwijs is voortdurend in beweging. De inhoud van de vakken verandert. Er zijn nieuwe vak- en vormingsgebieden bijgekomen. Differentiatie binnen de klas leidt tot nieuwe werkvormen. Er is steeds nadrukkelijker zorg voor de zwakke leerlingen, maar ook voor de meer begaafde leerlingen. Zorg die ook de groepsleerkracht moet kunnen geven. Het personeel zal op deze veranderingen in moeten spelen. Nascholing is het middel tot voortdurende professionalisering van de teams. Deze nascholing vindt plaats op team-, bouw- en individueel niveau en is belangrijk voor de scholen als geheel. De kwaliteit van de scholen wordt voor een zeer groot deel bepaald door de kwaliteit van de mensen die er werken. Als teams maken we een gezamenlijke keuze.

Het managementteam volgt diverse trainingen en opleidingen om zo goed mogelijk haar functie te kunnen uitvoeren, de kwaliteit te verbeteren en in te kunnen spelen op de diverse veranderingen.

EHBO en BHV

De schoolvereniging heeft een eigen EHBO-vereniging. Hierdoor kunnen op locatie de lessen gegeven worden gericht op wat er op een school zou kunnen gebeuren.

Een aantal teamleden volgt de herhalingslessen voor EHBO en/of BHV. U vindt de namen op de schoolgidskalender en het bord bij de hoofdingang. Zo wordt geprobeerd om op een zo goed mogelijke wijze hulp te bieden bij ongevallen.

Regelmatig wordt met de kinderen een ontruimingsoefening gehouden. Hiervoor is een ontruimingsplan gemaakt.

De organisatie van de EHBO is in handen van de algemeen directeur. De lessen worden gegeven door een kaderinstructeur.

Vervanging

Ook op onze school komt het wel eens voor dat een leerkracht door ziekte of ander verlof niet aanwezig is op school. Wij doen ons best om in vervanging te voorzien. Tot op heden is dit altijd nog gelukt. Dit zal ook het beleid zijn voor de komende jaren.

Het is in ieder geval onze intentie lesuitval te beperken tot het uiterste minimum.

Door het FPO is het initiatief ontwikkeld om te komen tot de oprichting van een vervangerspool. Dit vanwege het steeds minder beschikbaar zijn van vervangers. Onze scholen ondersteunen dit initiatief en zullen met ingang van het cursusjaar 2018-2019 hierin participeren.

Ds. J. Bogermanschool

Schoolgids

Ds. J. Polyanderschool

6.1. BETROKKENHEID VAN OUDERS

Een actief kwaliteitsbeleid van de school heeft meer kans van slagen als mensen binnen en in de omgeving van de school zich daarbij actief betrokken tonen.

Wij stellen dan ook een actieve betrokkenheid van ouders bij het totale functioneren van de school bijzonder op prijs.

Allereerst geldt dit voor het positief meeleven met het schoolleven van uw kind(eren). Naast luisteren en informeren is het stimuleren bij het schoolwerk en het, waar nodig, assisteren bij het huiswerk van groot belang.

Daarnaast wordt uw hulp, al of niet binnen het onderwijsleerproces, als nuttig en verrijkend ervaren. Het is tevens voor veel ouders een goede manier om contact te krijgen en te houden met de school.

6.2. OUDERACTIVITEITEN

We kunnen hierbij denken aan: het plastificeren van boeken, de pleinwacht in groep 1 t/m 8, het assisteren bij een spelletjesdag, het helpen bij de halfjaarlijkse schoonmaak, het onderhoud van de speelpleinen, de verzorging van het aquarium etc.

Op beide scholen wordt gewerkt met zorgouders. Iedere groep heeft één ouder, die de ouderactiviteiten regelt, in overleg met het management en/of de groepsleerkracht. Deze zorgouders voorzien in een grote behoefte. Zij, en de ouders die daarnaast ingeschakeld worden, zorgen voor de organisatie van tal van activiteiten. De zorgouders komen enkele keren per jaar samen met het management om deze werkzaamheden te bespreken.

De zorgouders:

- worden aangesteld voor 2 jaar
- worden gevraagd door de dan functionerende zorgouder
- delen de werkzaamheden mee in het laatste halfjaar aan de nieuwe zorgouder
- spreken tijdens de bijeenkomst af wie voor welke groep zorgt
- kunnen bij elkaar om hulp vragen
- benaderen andere ouders persoonlijk (mail, telefonisch of even aanspreken)

- zorgen voor een vervanger als zijzelf niet kunnen deelnemen aan de activiteit(en)
- organiseren met de leerkracht(en) van groep 8 een schoolkamp
- worden door het managementteam of de leerkracht gevraagd om te helpen bij:
 - o excursies
 - o evenementen/ vieringen
 - o schoolwas
 - o zwemmen
 - o schoonmaakavond
 - o plein vegen
 - o overblijven
 - o pleinwacht, enz.

Afspraken:

- De directie zorgouder onderhoudt, op verzoek van de school, de contacten met de andere zorgouders
- Twee keer per jaar is er een zorgouderoverleg met leden van het MT
- Voor dit overleg wordt een agenda opgesteld
- Een daarvoor aangestelde ouder maakt de notulen
- Alle zorgouders hebben de mogelijkheid hiervoor agendapunten in te dienen
- Deze agendapunten moeten praktische zaken zijn, die direct verband houden met het zorgouder zijn
- De zorgouder hoeft hiervoor geen mail te sturen naar de ouders/verzorgers van de groep waarvan zij zorgouder is
- Wanneer de zorgouder een mail stuurt aan de ouders van de groep, dan wacht de zorgouder minimaal twee dagen met het inplannen van welke ouders ook daadwerkelijk zullen meehelpten. Dit om iedereen de tijd te geven om op een redelijke termijn te kunnen reageren.

6.3. OVERIGE CONTACTEN SCHOOL/ouders

Naast de contacten die er zijn, zoals omschreven in hoofdstuk 6.2, onderhoudt de school nog op andere manieren contact met de ouders.

Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school

We denken hierbij aan:

- Een informatieavond aan het begin van het schooljaar. Op deze avond, aan het begin van het schooljaar, wordt met ouders het schooljaar geopend. Daarna krijgen ouders de gelegenheid om kennis te maken met de groepsleerkracht(en) van hun kind(eren). Tijdens de bijeenkomst in de groepen wordt het werken in de groep toegelicht.
- De jaarlijkse ledenvergadering van de schoolvereniging, die in de tweede helft van het cursusjaar gehouden wordt. Op deze avond wordt de bestuursverkiezing gehouden, wordt het bestuursverslag van de school, de penningmeester en de secretaris doorgenomen en krijgt u de gelegenheid vragen te stellen met betrekking tot het onderwijs.
- In het kader van de kwaliteitszorg van onze scholen worden ouders uitgenodigd digitaal mee te werken aan een oudertevredenheidsonderzoek.
- Een ouderavond, voor alle ouders van de scholen. Op deze avond wordt in de regel een externe spreker uitgenodigd.
- Via de jaarlijkse schoolgidskalender worden de ouders op de hoogte gehouden van alle belangrijke zaken, die tijdens het schooljaar aan de orde komen. Per maand worden de weken op één pagina weergegeven. U vindt informatie over, contactmorgens en -avonden, vakanties, studiedagen, verjaardagen van leerkrachten, enzovoort. Op de achterkant van de pagina's vindt u de (adres)gegevens van de bestuursleden, het personeel, de bedrijfshulpverleners, GMR-leden en andere, bij de school betrokken, instanties. Ook vindt u er informatie over de peuterspeelzaal, de zorgouders, de ouderbijdrage, resultaten van het onderwijs, kwaliteitszorg, nascholingsbeleid en het onderwijskundig beleid voor het betreffende cursusjaar. Tenslotte treft u nog een plattegrond van de school aan en een aantal advertenties van bedrijven, die de schoolgidskalender deels financieren. De schoolgidskalender wordt aan het begin van het nieuwe cursusjaar meegegeven via het oudste, schoolgaande kind.
- Het maandelijks mailen van het Bogermanbulletin voor de ds. J. Bogermanschool en de Polyanderperiodiek voor de ds. J. Polyanderschool. Dit zijn nieuwsbrieven, waarin actuele relevante informatie wordt doorgegeven. Op verzoek kan van deze nieuwsbrieven ook een papieren exemplaar worden meegegeven.

Contacten met betrekking tot de leervorderingen en/of -problemen

We verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 4.6. en 4.8.

Door de school georganiseerde dagen/avonden, waarbij het kind en/of zijn of haar werk centraal staat

- Contactavonden.
- Een kijkavond als afsluiting van een projectweek.
- Een inloopmorgen in het jaar dat er geen projectweek is.
- De afscheidsavond van groep 8 waarop in het bijzijn van de ouders een laatste Bijbelvertelling gehouden wordt en er na de pauze een ontspannend gedeelte is, waarin ook de leerlingen hun aandeel hebben.

6.4. CONTACTEN MET SCHIPPERSOUDERS (GELDT ALLEEN VOOR DE DS. J. BOGERMANSCHOOL)

Varende ouders zijn moeilijk bereikbaar. Dat brengt het beroep met zich mee. Om toch de nodige contacten te onderhouden beleggen we twee inloopmorgens voor deze groep ouders. De eerste aan het begin van het cursusjaar en de tweede na de meivakantie, na de jaarvergadering van het BSOS.

Op deze maandagen ontvangen schippersouders informatie over het onderwijs op onze school en wordt de gelegenheid geboden vragen te stellen over schoolzaken in het algemeen of over het onderwijs aan hun kind(eren) in het bijzonder. De data van deze inloopmorgens kunt u vinden op de schoolgidskalender.

6.5. MEDEZEGGENSCHAP

Binnen het geheel van de Vereniging functioneert een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad met adviesbevoegdheid. De medezeggenschapsraad bestaat uit vertegenwoordigers van de ouders en de beide teams. Alle belangrijke zaken m.b.t. het beleid van het bestuur en de school worden ook door de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) bekeken en van een advies voorzien. Het advies vanuit de GMR wordt meegenomen in de besluitvorming.

Tijdens de jaarlijkse ledenvergadering kunnen de leden van de Vereniging controle en invloed uitoefenen, aan de hand van statuten en huishoudelijk reglement. In de statuten is de principiële grondslag van de Vereniging vastgelegd.

6.6. LIDMAATSCHAP VAN DE VERENIGING

Tot het lidmaatschap kunnen alleen worden toegelaten zij die:

- Schriftelijk instemming betuigen met de grondslag en het doel van de Vereniging als omschreven in artikel 1 en 2 van de statuten.
- De leeftijd van 18 jaar bereikt hebben.
- Bereid zijn tot betaling van de contributie, waarvan het bedrag door de algemene vergadering wordt vastgesteld.

6.7. OUDERBIJDRAGE

Van de ouders wordt, na toelating van een leerling, een vrijwillige ouderbijdrage gevraagd per gezin per jaar. Uit de ouderbijdrage worden de volgende zaken betaald:

Bijbels en psalmboekjes voor de leerlingen, Bijbels bij het afscheid van de basisschool, een boek voor alle leerlingen als kerstgeschenk, een bijdrage aan de schoolreizen en het schoolkamp van groep 8 en nog vele dingen meer.

Voor verdere praktische informatie t.a.v. de ouderbijdrage verwijzen we naar de schoolgidskalender. Zowel de hoogte als het gebruik van deze bijdrage worden, na advies van de GMR, vastgesteld.

6.8. OVERBLIJVEN

Op beide scholen kunnen de kinderen overblijven. Dit is vooral bedoeld als de kinderen niet in de onmiddellijke nabijheid van de school wonen. Aan het overblijven zijn geen kosten verbonden. Wel geldt, dat aan alle ouders, die hun kinderen laten overblijven medewerking wordt gevraagd voor het doen van pleinwacht. Ouders maken voor het doen van pleinwacht een rooster dat tijdig wordt gecommuniceerd. Dit rooster is ook te raadplegen op de website.

Bij het gebruik maken van de overblijfregeling door uw kind(eren) wordt van u verwacht, dat u meehelpt als pleinwachtouder (groep 1 en 2) en/of pleinwachtouder (groep 3 t/m 8). Op de Bogermanschool eten ouders met de kleuters terwijl op de Polyanderschool de leerkrachten eten met de kinderen in de groep. In groep 1 en 2 mag u daar als ouder mee-eten. Aansluitend gaan de kinderen naar buiten en wordt er door de ouders pleinwacht gelopen.

Voor groep 3 t/m 8: De meesters en jufs eten met de overblijfkinderen in hun lokaal. Aansluitend gaan de kinderen naar buiten en wordt er door twee of drie ouders pleinwacht gelopen. Kinderen die thuis of op het internaat gaan eten worden tijdig, voor aanvang van de middagschooltijd, op het plein verwacht.

6.9. Trakteren

Ouders/verzorgers zorgen voor een broodtrommel die gevuld is met wat goed is voor hun kind. Een biscuitje voor de pauze is geen probleem, maar op het moment als er een gevulde koek of een rol snoep in de trommel zit, begrijpt u wel hoe het gaat met het brood.

Op het moment dat we af gaan spreken wat wel en niet mag, moeten we het ook gaan controleren en ik vind dat geen taak voor school, maar de verantwoording van de ouders/verzorgers.

Wat gezond is en wat niet, daar is het laatste woord nog niet over gezegd. En als een traktatie gezond is, is die dan ook veilig voor (jonge) kinderen? Er zijn voorbeelden dat kleuters zich verslikten en zelfs bijna stikten bij het eten van druiven en snoeptomaatjes. Dat willen we graag voorkomen.

Er zijn momenten dat iets lekkers mag, maar laten we het bescheiden en beperkt houden.

Wat de leerkrachten betreft mag u

- de traktatie voor de collega's achterwege laten. Als u toch iets wilt doen, maakt u ze blij met iets van fruit.

Wat de kinderen betreft mag u

- bescheiden en verantwoorde traktaties meegeven voor de kinderen.

6.10. KLACHTEN EN KWALITEIT

De wet WPO (Wet op het Primair Onderwijs) voorziet in eisen voor de kwaliteit van het onderwijs op schoolniveau. Als school moeten we verantwoording afleggen van ons onderwijs. We doen dat door middel van ons jaarverslag.

In het kader van kwaliteitsbeleid is ook het hebben van een klachtenregeling verplicht.

We willen allemaal dat het goed gaat op school. Uw betrokkenheid bij het onderwijs op onze school is daarom zeer belangrijk. We dienen te allen tijde te streven naar een goede onderlinge verstandhouding en een levenswandel in overeenstemming met Gods Woord en onze belijdenis.

'Doet geen ding door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf'; Filippenzen 2:3.

Laten we steeds open met elkaar communiceren. Ook is uw betrokkenheid met de school van groot belang.

Als school en ouders zijn we vaak met elkaar in gesprek: op ouderbezoek, via brieven, Bogerman Bulletins, Polyander Periodieken, schoolkranten, rapporten, contactavonden en gesprekken. Ook helpen veel ouders regelmatig mee in en om de school. Allemaal manieren om het beste voor onze kinderen te zoeken.

Zijn er klachten, dan moeten deze op een goede wijze behandeld worden. U luistert naar de klacht van uw kind, maar wat doet u er daarna mee?

In de Bijbel vinden we richtlijnen voor het afhandelen van klachten en wel in Mattheüs 18. Elke klacht dient in de eerste plaats met de personen in kwestie (bijvoorbeeld de leerkracht) besproken te worden. Indien dit niet tot resultaat of overeenstemming leidt, dan staat de weg open om hierover de algemeen directeur of het bevoegd gezag te benaderen.

Hoewel het de klager vrijstaat om naar eigen keuze de algemeen directeur of het bevoegd gezag te benaderen, ligt het ons inziens voor de hand dat klachten op onderwijskundig terrein bij de algemeen directeur aan de orde worden gesteld en klachten op bestuurlijk terrein bij het bevoegd gezag.

In eerste instantie worden klachten op deze manier afgehandeld.

Leidt dit overleg niet tot resultaat of overeenstemming, dan staat de weg naar één van de vertrouwenspersonen open, die met u tot een oplossing zal proberen te komen. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn, dan kunt u zich in laatste instantie via hen tot de regionale klachtencommissie van de VGS wenden. Deze klachtencommissie is ondergebracht bij de stichting GCBO, een samenwerkingsverband van geschillencommissies in het bijzonder onderwijs. GCBO doet de administratieve afwikkeling van een klacht, en ook kunt u daar met uw vragen terecht bij een mogelijke klacht. U kunt uw klacht indienen door een brief of een mail te sturen naar GCBO. Bij het in behandeling nemen van uw klacht gebruikt GCBO een vragenformulier, dat is te downloaden op de site van GCBO. Dit dient ter ondersteuning van de door u zelf opgestelde klachtbrief, en die kunt u dus gelijk meesturen. Dit zijn de contactgegevens:

GCBO, Postbus 82324

2508 EH Den Haag T 070-3861697 | F 070-3020836

info@gcbo.nl | www.gcbo.nl

De vertrouwenspersonen vormen dus de brug tussen u en de school en/of tussen u en de klachtencommissie. Onze school kent twee vertrouwenspersonen. Hun namen staan op de schoolgidskalender. U kunt bij hen ook terecht voor klachten over ongewenste intimiteiten of kindermishandeling.

Op de scholen is een volledige klachtenregeling ter inzage aanwezig. Daarin worden allerlei zaken geregeld met betrekking tot termijnen en afhandeling van klachten.

7.1. LOKAAL ONDERWIJSBELEID

De Rijksoverheid heeft een deel van haar sturende rol overgedaan aan de lokale overheid. De rol van de gemeente als lokale overheid verandert daardoor van karakter. Aangezien dit beleid vergaande consequenties kan hebben voor ons onderwijs, blijven we voortdurend op de hoogte van alle ontwikkelingen dienaangaande. We wonen daarom de vergaderingen bij die belegd worden door het gemeentebestuur.

7.2. VERENIGING VOOR GEREFORMEERD ONDERWIJS (VGS)

Onze school is lid bij de VGS. Deze vereniging, opgericht in 1921, zet zich al bijna een eeuw in voor groei en bloei van het christelijk-reformatorisch onderwijs. De VGS behartigt onze belangen bij het ministerie, de Tweede Kamer, de Inspectie van het Onderwijs en bij andere organisaties. Daarnaast adviseert de VGS scholen bij financiën en personeelsvraagstukken en verzorgt ze hun financiële-, personeels- en salarisadministratie. Bij de VGS zijn een kleine 200 scholen en ruim 170 kerkenraden aangesloten. Kijk voor meer informatie op www.vgs.nl.

7.3. ONDERWIJSADVIES DRIESTAR EDUCATIEF

Onze scholen maken voor hun schoolbegeleiding gebruik van de diensten van Driestar educatief afdeling onderwijsadvies. Indien wenselijk wordt, in overleg met de ouders, een leerling door een orthopedagoog van Driestar educatief getest. Zie verder hoofdstuk 4.9. In het OT van de scholen is een vaste orthopedagoog van Driestar educatief vertegenwoordigd.

7.4. OPLEIDINGSSCHOLEN

Onze scholen onderhouden contacten met de Pabo De Driestar in Gouda. Elk cursusjaar geven stagiaires van deze hogeschool lessen in verschillende groepen. Daarnaast geven we bij de werving van groepsleerkrachten de voorkeur aan studenten van deze hogeschool.

Ook bieden wij regelmatig studenten van het Hoornbeeck-college te Rotterdam een stageplaats. Het betreft studenten die de richting Onderwijsassistent gekozen hebben binnen de opleiding SAW.

Tenslotte zijn er regelmatig leerlingen van het Wartburg-college te gast voor een kortdurende stage.

7.5. VOORTGEZET ONDERWIJS

Halverwege het cursusjaar zal er, in overleg met de ouders van de leerlingen van groep 8, een keuze gemaakt moeten worden betreffende het vervolgonderwijs, dat past bij de aanleg, interesse en het niveau van het kind. Nadat een leerling de school verlaten heeft, blijft er contact met de school voor voortgezet onderwijs. Daarnaast is er een regelmatig overleg tussen de reformatorische basisscholen in de regio en het Wartburg College over de onderwijskundige ontwikkelingen en de aansluiting tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs. De meeste leerlingen bezoeken na onze school het Wartburg College, locatie Marnix te Dordrecht.

7.6. SPECIAAL (BASIS)ONDERWIJS

Het speciaal (basis)onderwijs blijft leerlingen opvangen die langduriger aangewezen zijn op speciale onderwijsvoorzieningen. De leerlingen die op deze vorm van onderwijs aangewezen blijven, vergen een zeer intensieve begeleiding, die de basisschool uiteindelijk niet kan bieden.

Onze scholen onderhouden contacten met en verwijzen indien nodig leerlingen naar de reformatorische scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Barendrecht en Sliedrecht. Ook wordt vanuit deze scholen regelmatig ambulante begeleiding gegeven aan leerlingen van onze school. Zie verder hoofdstuk 4.

7.7. SCHOOLFOTOGRAAF

Jaarlijks bezoekt de schoolfotograaf de scholen. De datums staan vermeld op de schoolgidskalender. U bent er uiteraard geheel vrij in om de foto's al dan niet te kopen via de website van de fotograaf. Hiervoor ontvangt u een formulier met inlogcode.

7.8. OVERIGE CONTACTEN

Uiteraard zijn er nog meer externe contacten. Indien nodig zijn er contacten met de plaatselijke kerken, de gemeente Dordrecht, de inspectie voor het basisonderwijs, organisaties voor de belangen van schip-skinderen, educatieve dienstverlenende instanties, het schoonmaakbedrijf, etc.

8.1. INLEIDING

In de Leerplichtwet staat dat ouders ervoor moeten zorgen dat hun kind(eren) naar school gaan, zomaar wegblijven mag niet. De gemeente heeft de taak dat te controleren.

Wanneer hoeft uw kind niet naar school?

- Als de school dicht is in verband met vakanties of een speciale reden, zoals een studiedag voor het personeel.
- Als uw kind ziek is, moet u dat zo spoedig mogelijk aan school doorgeven (zie 8.6). Een doktersverklaring kan gevraagd worden als bewijs.
- Als uw kind ten gevolge van een disciplinaire strafmaatregel niet op school mag komen.

8.2. EXTRA VERLOF

U kunt extra verlof vragen voor uw kind(eren) in de volgende gevallen:

- Extra verlof in verband met religieuze verplichtingen.
Wanneer een kind plichten moet vervullen, die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging, bestaat er recht op verlof.
Als richtlijn geldt dat hiervoor één dag per verplichting vrij wordt gegeven. Indien een kind gebruik maakt van deze vorm van extra verlof, moet u dit minimaal twee dagen van tevoren bij de algemeen directeur van de school melden.
- Voor de kinderen op onze school is met de inspectie overeengekomen dat de Biddag en de Dankdag aangemerkt mogen worden als een religieuze feestdag, omdat de kinderen op deze dag naar de kerk gaan. De data staan op de schoolgidskalender.

Extra buitengewoon verlof wordt maximaal één keer per schooljaar verleend.

8.3. OP VAKANTIE ONDER SCHOOLTIJD

Voor vakantie onder schooltijd kan uitsluitend toestemming worden gegeven als een kind tijdens de schoolvakanties niet op vakantie kan gaan door de specifieke aard van het beroep van (één van) de ouders. Voorbeelden zijn beroepen in de agrarische en toeristische sector, de horeca en beroepen waarbij een ouder langdurig in het buitenland verblijft, bijvoorbeeld zeevarenden.

In dat geval mag de algemeen directeur eenmaal per schooljaar een kind vrij geven, zodat er toch een gezinsvakantie kan plaatsvinden. Het betreft de enige gezinsvakantie in dat schooljaar. Bij de aanvraag moet een werkgeversverklaring worden gevoegd, waaruit de specifieke aard van het beroep én de verlofperiode van de betrokken ouder blijken. Verder moet met de volgende voorwaarden rekening worden gehouden: in verband met een eventuele bezwaarprocedure moet de aanvraag ten minste acht weken van tevoren bij de algemeen directeur worden ingediend, tenzij u kunt aangeven waarom dat niet mogelijk was; de verlofperiode mag maximaal 10 schooldagen beslaan; de verlofperiode mag niet in de eerste twee weken van het schooljaar vallen. Helaas komt het wel eens voor dat een leerling of een gezinslid tijdens een vakantie ziek wordt, waardoor de leerling pas later op school kan terugkomen. Het is van groot belang om dan een doktersverklaring uit het vakantieland mee te nemen, waaruit de duur, de aard en de ernst van de ziekte blijken. Op die manier worden mogelijke misverstanden voorkomen. Bij twijfel kan de algemeen directeur van de school advies vragen aan de leerplichtambtenaar van de gemeente.

8.4. BELANGRIJKE OMSTANDIGHEDEN

Bij belangrijke omstandigheden moet onder andere gedacht worden aan wat in de tabel op de volgende pagina staat.

Afwijking van de duur van het verlof is mogelijk, maar het uitgangspunt bij het verzoek en de beslissing moet zijn: is het verlof in het belang van het kind?

Dit geldt ook voor verzoeken om extra verlof op grond van gewichtige omstandigheden, die hierboven niet genoemd zijn.

De volgende situaties zijn **geen** “andere gewichtige omstandigheden”:

- familiebezoek in het buitenland
- vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden
- een uitnodiging van familie of vrienden om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met (verkeers)drukke
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn
- een verjaardag van een familielid
- een nationale feest- of gedenkdag van een ander land.

1	Het voldoen aan een wettelijke verplichting of het nakomen van een medische afspraak voor zover dat niet buiten schooltijd kan	de duur van de verplichting of afspraak
2	Een huwelijk van familie t/m de 3e graad van het kind (ouders, (over)grootouders, broers/zusters, ooms/tantes)	1 dag of ten hoogste 2 dagen, afhankelijk of het huwelijk in of buiten Dordrecht wordt gesloten
3	Een 12½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders	ten hoogste 1 dag
4	Een 25- en 40-jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders	ten hoogste 1 dag
5	Gezinsuitbreiding	ten hoogste 1 dag
6	Verhuizing	ten hoogste 1 dag
7	Ernstige ziekte van ouders, grootouders, broers of zusters	de duur in overleg met de school
8	Overlijden (inclusief begrafenis) ouders grootouders, broers of zusters (bet)overgrootouders, (oud)ooms, (oud)tantes, neven en nichten (3e en 4e graad)	ten hoogste 4 dagen ten hoogste 2 dagen ten hoogste 1 dag

8.5. ONGEORLOOFD VERZUIM

Verlof dat wordt opgenomen zonder toestemming van de algemeen directeur of de leerplichtambtenaar wordt gezien als ongeoorloofd schoolverzuim. De algemeen directeur is verplicht dit aan de leerplichtambtenaar te melden. De leerplichtambtenaar beslist of er proces-verbaal wordt opgemaakt.

Procedure bij het aanvragen van extra verlof:

Op de website staat het formulier voor het aanvragen van extra verlof. Aanvragen moeten tijdig gedaan worden. Zie hiervoor de regels in deze schoolgids en/of op de website.

Na beoordeling van uw aanvraag door de algemeen directeur krijgt u bericht of het verlof wel of niet is toegekend. Een formulier extra verlof moet worden ingevuld wanneer u voor uw kind(eren) een dag(deel) of meerdere dagen verlof aanvraagt.

Bij een kort bezoek aan bijvoorbeeld tandarts/dokter is een briefje/mail aan de leerkracht voldoende.

Een aanvraag moet zo vroeg mogelijk schriftelijk bij de school worden ingediend. En als het om vakantie gaat zeker 2 maanden van tevoren.

Alleen het formulier op de website, wordt door de overheid geaccepteerd. Een papieren versie is eventueel bij de administratie verkrijgbaar.

Een verzoek moet altijd kunnen worden aangetoond.

De algemeen directeur beslist over verzoeken tot en met 10 schooldagen extra verlof en moet zich hierbij houden aan voornoemde regels. Meer dan 10 schooldagen voor vakantie mag niet verleend worden.

Als het om meer dan 10 schooldagen in een schooljaar gaat op grond van belangrijke omstandigheden, wordt het verzoek met een advies van de school ter beslissing doorgestuurd aan de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woont.

Het besluit (toestemming/afwijzing) van de school of leerplichtambtenaar wordt schriftelijk doorgegeven.

Wanneer de ouders het kind zonder toestemming toch thuis houden, is de school verplicht dat verzuim te melden bij de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar stelt dan een onderzoek in en kan besluiten om proces-verbaal op te maken. Op grond daarvan kan de rechtbank een straf opleggen. De algemeen directeur kan de leerplichtambtenaar om advies vragen als het gaat om verlofaanvragen van 10 dagen of minder.

Bezwaar tegen de beslissing van de school of de leerplichtambtenaar:

Het besluit van de school of de leerplichtambtenaar voor extra verlof moet schriftelijk worden doorgegeven. Als ouders/verzorgers bezwaar willen maken tegen de beslissing kan men een bezwaarschrift indienen bij de school of de gemeente. In het geval van bezwaar tegen de beslissing van de leerplichtambtenaar, komt er een hoorzitting waarbij ouders/verzorgers hun bezwaar mondeling kunnen toelichten. Het bezwaarschrift moet binnen 6 weken ondertekend worden ingediend en de volgende gegevens bevatten:

- Naam en adres van de belanghebbende
- Dagtekening
- Omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar.

Tegen de beslissing volgend op een bezwaarschrift kan op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht binnen 6 weken beroep worden aangetekend bij de arrondissementsrechtbank.

8.6. ABSENT/ZIEKMELDING EN ZIEKTEVERZUIMBELEID

Wilt u berichten van afwezigheid door ziekte en andere omstandigheden voor schooltijd doorgeven? Dit kan via het formulier op de website van onze school tot 8.15 uur of telefonisch na 8:15 uur.

Ziekteverzuimbeleid

Voor het ziekteverzuim volgt de school het verzuimprotocol.

De school neemt contact met u op als uw kind:

- 5 of meer dagen aaneengesloten ziek is,
- in twee maanden twee dagen of in drie maanden 5 dagen ziek is.
- er duidelijke signalen zijn dat langdurig verzuim is te verwachten of andersoortige problematiek speelt.

Als uw kind meer dan drie maal in drie maanden ziek is gemeld of langer dan 15 dagen achtereen ziek is, dan wordt uw kind bij de jeugdarts van Careyn aangemeld. Deze roept u en uw kind op voor een gesprek en geeft op grond daarvan advies aan u, uw kind en de school. U en de school krijgen hiervan een schriftelijk bericht. De school neemt dit in overleg met u op in een plan van aanpak.

Is de situatie zo ingewikkeld dat school, leerling en/of ouders extra ondersteuning of hulp nodig hebben, dan bespreekt de school de leerling in het OT (Ondersteunings Team). Het OT stelt een plan van aanpak op en vraagt indien nodig een bovenschools advies bij het zorgloket van Berséba.

De school, leerling en ouders dienen zich te houden aan dit plan. Als de leerling en/of ouders zich niet houden aan het plan van aanpak, dan doet de school uit naam van het OT een melding van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim aan BLVS (Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten) en aan het zorgloket van Berséba. Er is dan sprake van (dreigend) thuiszitten.

In eerste instantie neemt de consulent BLVS na de melding binnen een week contact op met de ouders en nodigt hen uit voor een gesprek. Indien nodig wordt een onafhankelijk advies ingewonnen bij een SMA-arts (Sociaal Medische Advisering).

De school wordt door BLVS geïnformeerd over de voortgang. De school koppelt op haar beurt dit ook terug naar het zorgloket van Berséba. Passend onderwijs geeft ons immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid om steeds te zoeken naar de beste onderwijsplek voor de betreffende leerling.

Ongeoorloofd verzuim wordt altijd bij de algemeen directeur gemeld, die dit meldt bij het BLVS.

9.1. RESULTATEN

Zoals al eerder verwoord, worden op de scholen de resultaten van de kinderen nauwkeurig bijgehouden. Er wordt gebruik gemaakt van observatielijsten, toetsmateriaal, methodisch schriftelijk werk, informatie van leerkrachten en intern begeleiders, de schoolbegeleidingsdienst en de GGD. Al deze informatie wordt in het digitale leerlingvolgsysteem ParnasSys bewaard.

In de groepen 1 en 2 worden de Citotoetsen wel afgenomen. De resultaten worden schoolintern door de leerkrachten gebruikt en indien nodig met u als ouders besproken. De ontwikkeling van kleuters verloopt sprongsgewijs. Het toetsresultaat geeft de leerkrachten extra informatie en wordt meegenomen om de kinderen goed te kunnen begeleiden.

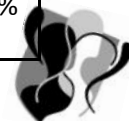
Voor de groepen 3 t/m 8 geldt, dat de resultaten van methodetoetsen, niet-methodetoetsen en rapporten zichtbaar zijn in het ouderportaal van Parnassys. Ouders kunnen hiervoor een wachtwoord en inlognaam aanvragen bij de ict-er.

9.2. VERANTWOORDING OPBRENGSTEN

Resultaten van vorderingen in basisvaardigheden

We kunnen de scores van de leerlingen objectief beoordelen door ze te vergelijken met die van een grote groep leerlingen. Daarom gebruiken wij Cito-toetsen met een landelijk geldende standaardnormering. De scores van de leerlingen worden in Parnassys en in het Cito LOVS verdeeld in 5 niveaus. In onderstaand schema ziet u een overzicht van niveauwaardes in Parnassys en Cito naast elkaar. De percentages in de achterste kolom bij Cito geven de gemiddelde niveau-indeling van een groep aan volgens Cito.

Parnassys				Cito				
Blauw	4,0-5	A	goed	groen	1.0 t/m 1.9	I	goed	25%
Groen	3,0-3,9	B	voldoende	licht-groen	2.0 t/m 2.9	II	voldoende	25%
Oranje	2,0-2,9	C	Matig/voldoende	geel	3.0 t/m 3.9	III	Matig/voldoende	25%
Rood	1,0-1,9	D	onvoldoende	oranje	4.0 t/m 4.9	IV	onvoldoende	15%
bruin	0,1-0,9	E	Zwaar onvoldoende	rood	5.0 t/m 5.9	V	Zwaar onvoldoende	10%

De gegevens over de vorderingen van de leerlingen leggen wij zowel in het leerlingvolgsysteem van Cito als in Parnassys vast voor de leergebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. De gemiddelde prestaties van de leerlingen voldoen aan het toezichtkader van de inspectie. Onze school behaalt voldoende scores. U kunt de scores van uw kind in het Ouderportaal bekijken.

Resultaten Eindtoets basisonderwijs

Op onze scholen bepalen we jaarlijks de eindresultaten in groep 8 door in het voorjaar de Eindtoets basisonderwijs af te nemen.

In april wordt in de groepen 8 de jaarlijkse Eindtoets basisonderwijs afgenomen. Voor beide scholen is dit een moment om het eindniveau van de kinderen te meten en dit te vergelijken met het door ons al eerder gegeven schooladvies. Bij een lagere score blijft het eerder gegeven schooladvies ongewijzigd. Bij een hogere score kan het schooladvies worden bijgesteld naar boven. Hieronder treft u de resultaten van de laatste vier cursusjaren aan.

Ds. J. Bogermanschool

Eindtoets PO	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Gemiddelde van de schoolgroep	535,6	533,2	533,4	540,0
Landelijk gemiddelde	534,8	534,5	535,1	534,9

Toelichting

In het cursusjaar 2015/2016 scoorden we lager dan het landelijk gemiddelde. Van de 25 leerlingen behaalden er 13 een te lage score t.o.v. het schoolkeusadvies. Bij 12 leerlingen kwam het schooladvies overeen met de bovengrens van hun scoreniveau van hun Cito-toetsen. Bij 8 leerlingen vielen deze twee zaken allebei op. De conclusie was dat tenminste een aantal leerlingen betere prestaties konden leveren dan ze lieten zien. We besloten om de leerlingen met meer aandacht voor de einddoelen voor te bereiden op zowel de Eindtoets basisonderwijs als de laatste citotoetsen medio groep 8.

Vanaf het cursusjaar 2016/2017 legden we vooral in het eerste half jaar de nadruk op de einddoelen van groep 8 om ze zo goed mogelijk voor te bereiden op de NIO en de citotoetsen die we al in de eerste helft van december afnemen. We doen dat om nog vóór de open dagen van het voortgezet onderwijs een verantwoord schoolkeusadvies te kunnen geven. We wisten echter al aan het begin van cursusjaar 2016/2017 dat we beneden het landelijk gemiddelde zouden uitkomen vanwege acht kinderen met een schooladvies voor vmbo bk met LWOO. Dat was 23% van 34 leerlingen. Ten diepste was de score dan zelfs nog aan de hoge kant.

In het cursusjaar 2017/2018 zagen we een prima resultaat met (zelfs op beide scholen) een score die ruim boven het landelijke gemiddelde uitkwam, wat we eveneens al vanaf het begin het cursusjaar verwachtten.

Ds. J. Polyanderschool

Eindtoets PO	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Gemiddelde van de schoolgroep	535,4	536,5	534,8	539,4
Landelijk gemiddelde	534,8	534,5	535,1	534,9

In het schooljaar 2016/2017 lag de score net onder het landelijke gemiddelde. Dit kwam door drie zeer laag scorende leerlingen in een kleine groep van 19 leerlingen. Daardoor kwam het groepsgemiddelde zelfs al met één zeer laagscorende leerling beneden het landelijk gemiddelde uit. Alle andere kinderen behaalden ruim gemiddelde en hoge scores.

Tenslotte

Ons streven is om tenminste op en liever nog boven het landelijk gemiddelde te scoren met de Eindtoets Basisonderwijs. Met elkaar weten we dat onderwijs meer is dan resultaten van toetsen. De andere kant is wel dat het voor de overheid het instrument is om de scholen in beeld te hebben en te houden. De toets is zo gemaakt dat verreweg de meeste kinderen aan de afname kunnen deelnemen. Ook kinderen die wat minder goed kunnen leren doen mee met deze toets. Hun resultaten vallen lager uit dan het gemiddelde en nemen dus ook het totaal gemiddelde mee naar beneden. Het is ons beleid dat we daar niet op willen sturen/manipuleren door vooraf overdreven te oefenen met de doelen die worden getoetst. Dit kan betekenen dat de eindscore onder het landelijk gemiddelde uitkomt. Wij vinden dat niet erg als wij weten de kinderen met plezier naar school zijn gegaan en zoveel mogelijk hebben geleerd. Er is meer dan alleen intellectuele kennis. Veel meer zelfs.

9.3. OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

De procedure met betrekking tot de overgang naar het voortgezet onderwijs is beschreven in hoofdstuk 4.12. De uitstroomgegevens kunt u vinden op de schoolgidskalender.

9.4. KWALITEITSVERBETERING

Kwaliteitszorg is een belangrijke zaak binnen het onderwijs. Het gaat hierbij met name om het bereiken en vasthouden van kwaliteit. We maken hierbij gebruik van diverse vragenlijsten voor ouders, leerlingen en leerkrachten. Deze vragenlijsten staan in het programma Werken met Kwaliteitskaarten dat gekoppeld is aan ons digitale leerlingvolgsysteem. In die vragenlijst worden alle belangrijke aspecten van kwaliteitszorg gemeten.

De vragenlijsten richten zich op de volgende domeinen:

- identiteit
- pedagogisch klimaat
- didactisch handelen
- leerlingenzorg
- kwaliteit in de kleuterbouw
- interne communicatie
- leertijd
- contacten met ouders
- leerstofaanbod
- professionalisering
- externe contacten
- opbrengsten en onderwijspositie
- inzet van middelen
- leerling-, ouder- en personeelstevredenheid

Omdat de vragenlijst met een zekere regelmaat wordt ingevuld, is er sprake van een cyclisch proces waarin alle domeinen regelmatig terugkomen.

Met deze werkwijze willen we werken aan een systematische doorlichting en beoordeling van onze organisatie om zo het kwaliteitsgehalte van onze scholen in kaart te brengen, waarin een aantal sterke en zwakke punten naar voren zullen komen. Daaruit vloeien kortere- en langere termijnacties voort, die gericht zijn op het aanpakken van de zwakke punten.

Op basis van de verkregen gegevens vindt, waar nodig, ook uitwisseling plaats tussen de scholen onderling, waardoor we kunnen profiteren van elkaars sterke kanten en we een beter rendement kunnen verkrijgen.

9.5. ONDERWIJSKWALITEIT-SCHOOLEIDERSREGISTER

De algemeen directeur is ingeschreven in het register van Stichting Schoolleidersregister PO.

Onafhankelijke organisatie

Het Schoolleidersregister PO is in 2013 opgericht vanuit de beroepsgroep zelf, om het beroep van schoolleider in het primair onderwijs te versterken en verder te professionaliseren. Het bestuur bestaat uit schoolleiders afgevaardigd door de AVS (Algemene Vereniging Schoolleiders), de onderwijsvakbonden AOb en CNV Onderwijs en een bestuurder afgevaardigd door de werkgeversorganisatie PO-Raad.

De Commissies Registratie en Certificering van het Schoolleidersregister PO bestaan -op een enkeling na- uit schoolleiders. De Commissie Registratie besluit over registratie- en herregistratieaanvragen. De Commissie Certificering besluit over de certificeringsaanvragen van aanbieders van professionaliseringsaanbod.

De Wetenschappelijke Raad en de Adviesraad met stakeholders van de schoolleider. De commissies en raden adviseren over de beroepsstandaard, criteria en professionaliseringsthema's.

Schoolleiders professionaliseren voor het primair onderwijs

Het Schoolleidersregister PO heeft als doel om schoolleiders in hun praktijk in het primair onderwijs te versterken. Door de trends goed in beeld te brengen en te houden, kunnen schoolleiders voorbereid blijven op de veranderingen die de school binnenkomen én voorop blijven lopen. Zo kunnen ze de kinderen de beste kansen blijven bieden.

Onderwijskwaliteit

Schoolleiders zijn cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs. Uit onderzoek blijkt dat hoe beter de schoolleider is, hoe beter de leerresultaten op school zijn. Als een slechte school een goede schoolleider aantrekt, verbetert de kwaliteit van het onderwijs binnen een paar jaar.

Maatschappelijke ontwikkelingen de klas in

De ontwikkelingen in de samenleving gaan steeds sneller. Denk bijvoorbeeld aan de jeugdzorg, digitalisering of informalisering. Schoolleiders hebben op school een voortrekkersrol om de veranderingen waar de school mee te maken krijgt op een goede manier binnen te brengen.

Het is goed om de elkaar rap opvolgende trends ook jaar na jaar in beeld te houden. Het Schoolleidersregister helpt hierbij door de maatschappelijke trends te onderzoeken en kennisdeling mogelijk te maken. Als gids loods je zo als schoolleider de school met alle kinderen de toekomst in.

Erkenning

Het Schoolleidersregister is een vorm van erkenning van de cruciale rol van schoolleiders voor de kwaliteit van het onderwijs.

9.6. ONDERWIJSKUNDIG BELEID VOOR DE PERIODE 2015-2019

Bij de totstandkoming van het schoolplan zijn beleidsvoornemens geformuleerd voor de komende 4 jaar. Deze vindt u terug op de schoolgidskalender. Er is door werkgroepen uit de beide teams beleid gemaakt voor de volgende terreinen:

- identiteit
- onderwijskundig beleid
- kwaliteitsbeleid
- organisatie en beleid

In het komende cursusjaar zal er met hulp van externen nagedacht worden over het onderwijs voor de komende vier jaar. Deze gedachten zullen worden vastgelegd in een nieuw schoolplan.

Notitieruimte

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

